

Kvinnofrids- barometern 2025

En undersökning av kommunernas
arbete mot mäns våld mot kvinnor
och våld i nära relationer

Unizon samlar över 140 kvinnojourer, tjejjourer, ungdomsjourer och jourer mot sexuella övergrepp. Den gemensamma visionen är ett jämställt samhälle fritt från våld. Jourerna stöttar, skyddar, förebygger och påverkar, utifrån en kunskap om våld, kön, genus och makt.

www.unizonjourer.se | 08-642 64 01 | info@unizon.se
[@unizonjourer](#) [#unizonjourer](#) www.facebook.com/unizonjourer
Unizon, Elsa Brändströms gata 62 B, 129 52 Hägersten

Förord

I Sveriges alla 290 kommuner utsätter män kvinnor och barn för våld. En kriminell handling, ofta grova brott. Enligt svensk lag har våldsutsatta kvinnor och barn rätt till stöd och skydd. Ändå visar samtliga Kvinnofridsbarometrar att stödet i praktiken är ett lotteri. Det är oacceptabelt.

Det är nu tio år sedan den första Kvinnofridsbarometern publicerades. Redan då konstaterade vi stora brister i kommunernas arbete mot mäns våld mot kvinnor. Grundläggande åtgärder, som att kartlägga omfattningen av våldet, saknades i många kommuner. Tio år senare ser vi att dessa basala brister i flera fall kvarstår.

Vi önskar att vi kunde säga att utvecklingen tydligt har gått framåt. På vissa håll syns förbättringar. Men på alltför många områden står arbetet still, eller går bakåt.

Jämfört med 2015 uppger färre kommuner att de finansierar en idéburen kvinnojour. Färre har genomfört kartläggningar av våldets omfattning och kommuninvånarnas behov av stöd och skydd, själva grunden för ett effektivt och träffsäkert arbete. Färre uppger också att de ger stöd till våldsutsatta i att ordna bostad. Att utvecklingen går i fel riktning är djupt oroande.

Kommunerna vittnar om att borttagna statliga utvecklingsmedel har påverkat arbetet, och kommer att fortsätta göra det under lång tid framöver.

Samtidigt finns ljuspunkter. Efter lagändringen 2023 ser vi att fler kommuner arbetar med att förebygga våld och förändra attityder som stödjer mäns och killars våld mot kvinnor och flickor. Andelen kommuner som har rutiner för att säkerställa skolgång för barn i skyddat boende har ökat kraftigt, från en av tio till sex av tio år 2025. Men att fyra av tio kommuner fortfarande saknar rutin, trots skolplikt, är anmärkningsvärt. Något fler kommuner har också satt upp mätbara mål för sitt kvinnofridsarbete, och fler som arbetar inom socialtjänsten har utbildning.

Kvinnofridsbarometern är mer än en granskning. Den är ett verktyg, en checklista och en uppmaning till handling. Att skydda kvinnor och barn och att stoppa mäns våld är inte en ambition bland andra, det är en skyldighet enligt lag.

Ordförande, Unizon

När kommuner tar sitt ansvar fullt ut gör det skillnad. För kvinnan, för barnen, och för samhället i stort.

Vi vet vad som krävs. Nu måste det genomföras. Vi uppmanar landets kommuner att använda Kvinnofridsbarometern som en checklista och garantera kvinnor och barn skydd och stöd. Vilket stöd man får ska inte vara ett lotteri.

Unizon och våra medlemsorganisationer finns här med stöd, skydd, expertis och samarbetsvilja.

Olga Persson

Sammanfattning

Det har nu gått 10 år sedan den första Kvinnofridsbarometern gjordes. Resultatet i årets granskning visar att kvinnofridsarbetet i många av landets kommuner fortfarande inte är prioriterat eller strukturerat. Lagstiftning, föreskrifter och förordningar finns men efterlevs inte i den mån de borde vilket drabbar våldsutsatta kvinnor och barn.

Precis som 2015 finns i dag stora brister när det gäller skyddsinsatser och stöd och i det systematiska arbetet. Vilket stöd och skydd man får ska inte bero på var i landet man bor, men det gör det idag, en ojämlikhet och rättsosäkerhet för våldsutsatta kvinnor och barn.

Färre har kartlagt våldet

Enligt Socialstyrelsens föreskrifter ska kommunen analysera förekomsten av mäns våld och behovet av stöd och skydd i kommunen. Färre kommuner uppger att de gjort analysen 2025 jämfört med 2015.

Nya lagar och riktlinjer får inte genomslag i kommunernas arbete

På många håll följs varken ny eller sedan länge gällande lagstiftning. Ett exempel är krav på förebyggande arbete där andelen kommuner som arbetar förebyggande ökat, men inte till 100 %. Ett annat exempel är stödinsatser till barn, som sedan lång tid tillbaka ska beviljas enbart med en vårdnadshavares godkännande vilket fortfarande inte görs i landets alla kommuner. Glappet mellan de politiska ambitionerna och insatserna i kommunerna måste överbryggas för att förbättra skyddet för kvinnor och barn.

I många kommuner bedrivs fortfarande inget systematiskt arbete

På flera håll saknas mål för arbetet och mer än hälften av kommunerna saknar örönmärkta resurser för kvinnofrid. Dessutom saknas på många håll kvinnofridsteam och samordnare, och här har en försämring skett de senaste åren. Kommunerna behöver lägga större kraft på att lägga grunden för ett långsiktigt hållbart arbete, och bygga upp robusta strukturer för kvinnofridsarbetet.

Uteblivet statligt stöd har stor påverkan på arbetet

Under flera år delade Socialstyrelsen ut medel för utveckling av arbetet mot våld i nära relationer. Medel har inte fördelats sedan 2023. 56 procent av de svarande uppger att det haft en ganska stor eller mycket stor påverkan. Endast sex procent uppger att det inte påverkat alls. Flera kommuner nämner att det begränsar möjligheterna att arbeta med kompetensutveckling.

Stora skillnader mellan olika kommuner

Kvinnofridsbarometern illustrerar tydligt att det stöd och skydd som kvinnor och barn kan få varierar mycket mellan olika kommuner. I vissa kommuner erbjuds ett omfattande stöd och ett systematiskt arbete finns på plats. I andra kommuner är stödet bristfälligt, och grundläggande åtgärder för att garantera ett bra skydd saknas.

Kvinnofridsbarometern 2025 Rankning

Kommunernas svar har poängsatts och
rangordnats utefter poäng. Läs mer om
poängsystemet och se alla deltagande kommuners
placering längst bak i rapporten.

Kommuner topp 10

1. Trollhättans stad
2. Eskilstuna kommun
2. Södertälje kommun
4. Västerås stad
5. Lidköpings kommun
5. Lunds kommun
7. Nordanstigs kommun
8. Sigtuna kommun
8. Karlstads kommun
8. Göteborgs stad

Västra Götalands län
Södermanlands län
Södermanlands län
Västmanlands län
Västra Götalands län
Skåne län
Gävleborgs län
Stockholms län
Värmlands län
Västra Götalands län

Kommuner botten 10

170. Svalövs kommun
170. Mariestads kommun
173. Högsby kommun
173. Simrishamns kommun
175. Bjuvs kommun
176. Ydre kommun
177. Åtvidabergs kommun
177. Bromölla kommun
179. Sotenäs kommun
180. Boxholms kommun

Skåne län
Västra Götalands län
Kalmar län
Skåne län
Skåne län
Östergötlands län
Östergötlands län
Skåne län
Västra Götalands län
Östergötlands län

Begrepp

Kvinnofrid	Ett samlingsbegrepp för kvinnors rätt till frihet från mäns våld utifrån en förståelse om makt- och genusstrukturer. Begreppet används i jämställdhets- och reformarbete. Härstammar från historiska lagen Kvinnofridskränkning.
Grov kvinno- fridskränkning	4 kap. 4 a § brottsbalken. Den som begår brottsliga gärningar enligt 3, 4, 6 eller 12 kap. eller enligt 24 § lagen (1988:688) om kontaktförbud mot en närstående eller tidigare närståendeperson, döms, om var och en av gärningarna utgjort led i en upprepad kränkning av personens integritet och gärningarna varit ägnade att allvarligt skada personens självkänsla, för grov fridskränkning till fängelse i lägst nio månader och högst sex år. Har gärningar som anges i första stycket begåtts av en man mot en kvinna som han är eller har varit gift med eller som han bor eller har bott tillsammans med under äktenskapsliknande förhållanden, ska han i stället dömas för grov kvinnofridskränkning till samma straff. Lagen faller under allmänt åtal. Det betyder att åklagaren väcker talan å samhällets räkning och kan göra det utan att kvinnan själv behöver anmäla brottet.
Mäns våld mot kvinnor	Varje könsrelaterad våldshandling som resulterar i fysisk, sexuell eller psykisk skada eller lidande för kvinnor, samt hot om sådana handlingar, tvång eller godtyckligt frihetsberövande, vare sig det sker i det offentliga eller privata livet. Definierat i FN:s deklaration artikel 1.
Våld i nära relationer	Alla former av våld, så som ovan, mellan närstående i både heterosexuella och samkönade relationer och andra släktrelationer.
Barn som upplever våld	FN:s barnrättskommitté tillämpar en vid definition av våld som innefattar alla former av fysiskt eller psykiskt våld, skada eller övergrepp, vanvård eller försummelse, misshandel eller utnyttjande, däribland sexuella övergrepp. Barn som har sett, hört eller känt av hot om våld mot en vuxen eller barn har bevittnat, upplevt eller blivit utsatt för indirekt våld.
Barnfridsbrott	4 kap. 3§ brottsbalken. Den som begår en brottslig handling som utgör vissa uppräknade brott enligt 3, 4, 6 och 12 kap. eller straffbara försök till någon av de uppräknade gärningarna, döms, om gärningen har bevittnats av ett barn som är närstående eller tidigare närstående till både gärningsmannen och den som gärningen begås mot, för barnfridsbrott till fängelse i högst två år. Om brottet är grovt, döms för grovt barnfridsbrott till fängelse i lägst nio månader och högst fyra år.

Skyddat boende	Boende som tillhandahåller platser för tillfällig heldygnsvistelse tillsammans med individanpassat stöd åt enskilda i behov av skydd mot hot, våld eller andra övergrepp. Ett skyddat boende kan ta emot vuxna med eller utan medföljande barn.
Stadigvarande boende	Med stadigvarande boende menas en långsiktig lösning på den våldsutsattas boendesituation. Tillfälliga boendelösningar kortare än ett år har i genomförandet inte räknats som stadigvarande.
Kvinnojour	Idéburen verksamhet som arbetar med att ge stöd och skydd till våldsutsatta kvinnor, barn och i vissa fall män utifrån ett bemötande baserat på kunskap om våld, kön, genus och makt. Bedriver förebyggande arbete och påverkansarbete.
Tjejjour	Idéburen verksamhet som arbetar med att stötta och stärka tjejer, utifrån ett bemötande baserat på kunskap om våld, kön, genus och makt. Bedriver även förebyggande arbete och påverkansarbete.
Ungdomsjour	Idéburen verksamhet som arbetar med att stötta och stärka unga oavsett kön, utifrån ett bemötande baserat på kunskap om våld, kön, genus och makt. Bedriver även förebyggande arbete och påverkansarbete.
Kvinnofrids-samordnare	Kan också kallas kvinnofridsstrateg, samordnare för våld i nära relationer, familjefridssamordnare eller liknande. Funktion inom kommunen med ansvar att samordna kvinnofridsinsatser.
Inriktningsbeslut	Inriktningsbeslut visar en avsedd inriktning som ska fungera över en längre tidshorisont. Det beskriver förväntningar på olika delar av organisationen och visar de mål verksamheten strävar mot.
Socialtjänstlagen	Ramlag som reglerar kommunernas ansvar inom socialtjänstverksamhet. 5 kap. 11 § stadgar kommunernas ansvar att ge stöd och hjälp för våldsutsatta kvinnor och deras barn. Lagen reglerar kommunernas ansvar och stadgar att socialnämnden särskilt ska beakta att kvinnor och barn som är eller har varit utsatta för våld eller andra övergrepp av närstående kan vara i behov av stöd och hjälp. Till socialnämndens uppgifter hör att verka för att den som utsätter eller har utsatt närstående för våld eller andra övergrepp ska ändra sitt beteende. En ny socialtjänstlag trädde i kraft den 1 juli 2025, efter att föreliggande enkät besvarats .

Metod

Kvinnofridsbarometern bygger på en enkät till landets 290 kommuner som skickades ut våren 2025. Frågorna är till stor del desamma som vid tidigare enkäter och har tagits fram av en projektgrupp bestående av experter på Unizon. I gruppen deltog även Agenda PR som genomförde undersökningen.

Webbenkäten skickades till kommunernas registratorer, som uppmanades att vidarebefordra undersökningen till den som är högst ansvarig för frågor som rör kvinnofrid. Enkäten skickades via e-post 7 april. Den 15 april, 29 april och 8 maj skickades påminnelser ut till alla respondenter som ännu inte svarat.

182 kommuner har besvarat enkäten, vilket ger en svarsfrekvens på 63 procent. Några gemensamma nämnare mellan de kommuner som inte svarat på enkäten har inte kunnat identifieras och både stora och små kommuner har deltagit. Kommuner från såväl storstadsregioner som landsbygd ingår, och den geografiska spridningen är god.

180 kommuner har svarat på minst 12 av de totalt 17 poänggivande frågorna och har rangordnats utifrån den poäng de erhållit på respektive fråga. Metoden för hur rangordningen genomförts beskrivs i kapitlet Metod för rangordning.

Kvinnofridsbarometern innehåller frågor om hur arbetet är organiserat, rutiner, insatser, förebyggande åtgärder och kompetens inom förvaltningen. En granskning på plats i kommunerna där varje enskilt område kontrolleras skulle kunna ge en delvis annorlunda bild. Men sammantaget bedöms resultaten i undersökningen vara relevanta för att ge en bild av kommunernas arbete med kvinnofrid i Sverige idag.

Kvinnofridsbarometern har genomförts vartannat år sedan 2015. Under de år undersökningen har genomförts har delvis olika kommuner valt att besvara undersökningen. Det är alltså inte samma kommuner som ingår i de återkommande barometrarna. Antalet deltagande kommuner skiljer sig också åt mellan åren. Det innebär att förändringar av resultaten över tid måste tolkas med försiktighet. I rapporten görs därför generella trendjämförelser med tidigare års resultat. De skillnader mellan olika år som redovisas i rapporten ska ses som en indikation på hur arbetet utvecklas i landets kommuner.

Stöd och skydd

Kommunen har en lagstadgad skyldighet att skydda alla brottsoffer och särskilt våldsutsatta kvinnor och barn. Förutom ett direkt arbete med den våldsutsatta, ska kommunen tillhandahålla uppsökande och förebyggande insatser mot våld i nära relationer. Kommunens samverkan, både internt och externt, är viktig för att uppfylla lagstadgade uppdrag och öka möjligheten till ett gott stöd till våldsutsatta. Våldsutsatta personers behov av skydd och stöd ser olika ut och insatserna varierar över tid. Ibland är situationen akut och ibland kan behov av komma långt senare. Det kan vara så att det behövs en tolk, eller att den utsatta har en funktionsnedsättning som gör att stödet och ett skyddat boende måste vara särskilt anpassat.

För att möta olika behov av insatser kan det underlätta om kommunerna inriktar sig på någon särskilt sårbar grupp och sedan samverkar på nationell nivå. Därmed säkerställs att våldsutsatta kan erbjudas stöd och skydd utifrån behov oavsett hemkommun.

Det är också viktigt att kunna erbjuda stöd och skydd under hela processen, alltifrån ett förebyggande arbete till akuta skyddsinsatser vidare till ny bostad eventuellt i en annan kommun.

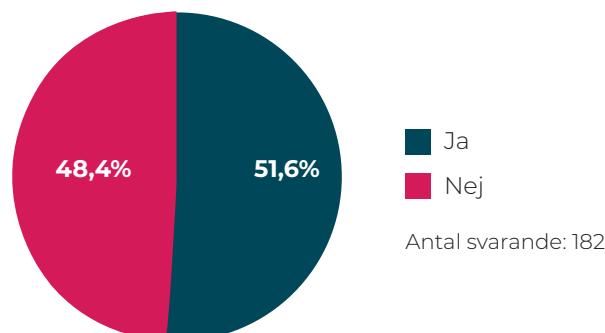
Nära hälften av kommunerna saknar kartläggning och behovsanalys

För att kunna garantera våldsutsatta kvinnor, barn och i förekommande fall män stöd och skydd är det nödvändigt att ha kännedom om förekomsten av våldet och veta vilka behov de utsatta kan ha. Detta regleras i Socialstyrelsens föreskrifter som styr arbetet i kommunerna.¹ Socialnämnden bör utvärdera och följa upp dokumentation i pågående ärenden och sammanställa lokal statistik för att säkerställa att insatserna svarar mot behoven.

Försämring sedan 2015

51,6 % av kommunerna svarar att de har kartlagt våld i kommunen. Resultaten är desamma som för 2023, i 2015 års undersökning uppgav 59 % att de gjort en kartläggning. Färre kommuner analyserar därmed förekomsten av våld idag än 2015.

Figur 1. Har ni under de senaste två åren, utifrån egna eller andras underlag, analyserat förekomsten av mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer samt behovet av stöd och skydd i kommunen?

HSL-FS 2022:39, 2 kap. 8 § Socialnämnden ska analysera om utbudet av insatser och andra sociala tjänster som erbjuds våldsutsatta och barn som bevittnat våld svarar mot behoven i kommunen

Fakta: Färre kvinnor och barn i skyddat boende

Färre våldsutsatta kvinnor och barn beviljas i dag skyddat boende, samtidigt som placeringar hos privata vinstdrivande företags skyddade boenden har ökat. Det är kommunernas socialtjänst som beviljar, eller inte beviljar, insatsen skyddat boende. Enligt Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) rapport utsattes 66 % av kvinnorna för grovt eller mycket grovt våld, enbart 22 % beviljades skyddat boende. När skydd beviljas väljer kommunerna i högre grad än tidigare privata vinstdrivande företag, vilket framgår av Socialstyrelsens rapport från 2024.

Europaårdets expertgrupp Grevio har ifrågasatt utvecklingen och pekar på att den specialiserade kompetensen finns hos kvinnojourerna. Minskade placeringar riskerar att försvaga jourernas ekonomiska förutsättningar och därmed tillgången till kvalificerat stöd och skydd.

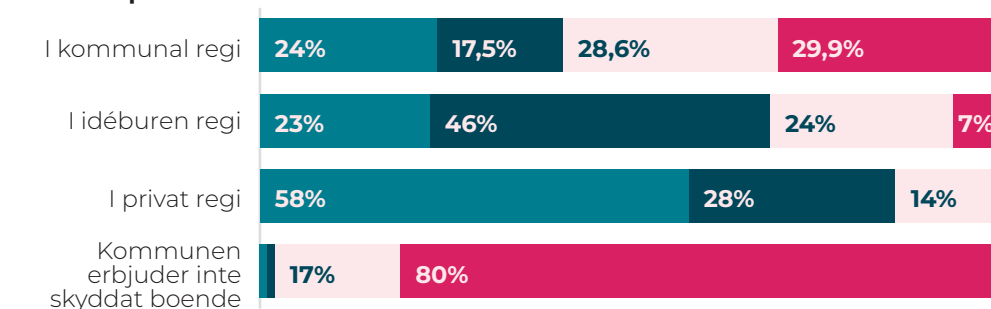
Samtidigt ser nio av tio kommunpolitiker behov av ökat samarbete med civilsamhället för att utveckla en mer förebyggande socialtjänst. Ett långsiktigt samarbete med kvinnojourerna är avgörande för att säkerställa stöd och skydd samt för att Sverige ska kunna uppfylla sina internationella åtaganden och jämställdhetsmål.

Kommunerna väljer privata företag för skydd

Att erbjuda skyddat boende är en central uppgift för kommunerna. Socialnämnden ska sörja för att den som behöver stöd och skydd till följd av hot, våld eller andra övergrepp kan tas emot i ett skyddat boende. Vidare anges i föreskrifterna att socialnämnden ska erbjuda ett boende som motsvarar den våldsutsattas behov av skydd med utgångspunkt i utredningen och riskbedömningen.

På frågan om vilken typ av boende som kommunerna erbjuder flest kvinnor uppger nära sex av tio att boenden i privat regi är vanligast, och uppger att det är den boendetyper som flest kommuner i första hand placerar på. Uppemot en fjärdedel placerar flest i boenden i egen regi eller boenden som drivs av idéburna aktörer. Idéburna aktörer är vanligare än egen regi som andrahandsalternativ. Socialstyrelsens kartläggning av skyddade boenden från 2024 visar tydligt att andelen privata aktörer som driver skyddat boende har ökat över tid. År 2012 var det 8 % av de skyddade boendena som drevs i privat regi, 2024 var det 47 %.

Figur 2. På vilken typ av skyddat boende erbjuder kommunen flest våldsutsatta kvinnor plats?

- Den typ av boende som kommunen placerar **flest** på
- Den typ av boende som är **näst vanligast**
- Den typ av boende som är **minst vanligast**
- Ifall kommunen **inte placerar** på aktuell boendetyper

Antal svarande: 165

Observera att denna fråga inte är grund för ranking.

Idéburna jourer viktig funktion som stödverksamhet, opinionsbildare, kunskapskälla och i att driva förebyggande arbete

Idéburna kvinnojourer, tjejjourer och ungdomsjourer har en avgörande roll i arbetet mot mäns och killars våld mot kvinnor och tjejer. Jourerna bedriver insatser åt kommunen eller kompletterar de insatser som drivs i kommunens regi. I många av landets kommuner erbjuder jourerna skyddat boende.

Journernas största verksamhetsområde är stöd och rådgivningssamtal som ges via till exempel telefon, chatt eller fysiska besök. Strukturerade stödsamtal används för att hjälpa kvinnor som kommer till den öppna verksamheten och dem som bor i skyddat boende.

Stödverksamheten är den funktion som flest kommuner anger att jouren har. Trots det är det den verksamhetsdel som får minst ekonomiskt stöd från kommunen. Näst viktigast är rollen som en källa till kunskap. Nära sju av tio uppger att jourerna fungerar som en kunskapskälla för kompetensområdet mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer.

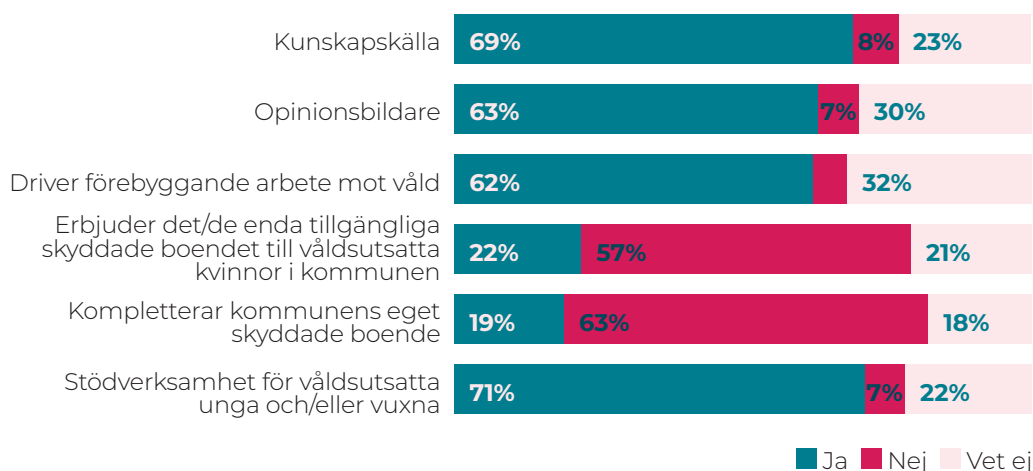
Drygt sex av tio kommuner upplever att jourerna har en viktig roll i att driva ett förebyggande arbete och att de även fungerar som opinionsbildare. Jämfört med tidigare undersökningar har dessa andelar ökat något.

Andelen som uppger att jourerna kompletterar kommunens eget skyddade boende minskat jämfört med förra undersökningen. Då svarade 28 procent ja, jämfört med 19 procent i år. En förklaring kan vara att antalet kommuner som erbjuder skyddade boenden i egen regi minskat över tid och fler placerar hos privata aktörer. Även andelen som uppger att en jour erbjuder det enda tillgängliga skyddande boendet för våldsutsatta i kommunen är lägre än i förra undersökningen, då 32 procent angav detta.

Unizons statistik över placeringar på jourernas skyddade boenden bekräftar bilden med färre placeringar för våldsutsatta kvinnor och barn sedan 2018. Sveriges kommuner och regioner (SKR) visade i sin rapport 2024 att 65% av de våldsutsatta kvinnorna som sökte socialtjänsten skattade att de var utsatta för grovt eller mycket grovt våld. Socialtjänsten erbjöd 20% skyddat boende.

Figur 3. Vilken/vilka funktioner har den lokala eller näraliggande ideella kvinnojouren och/eller tjej- och ungdomsjouren i arbetet mot mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer?

Observera att denna fråga inte är grund för ranking.

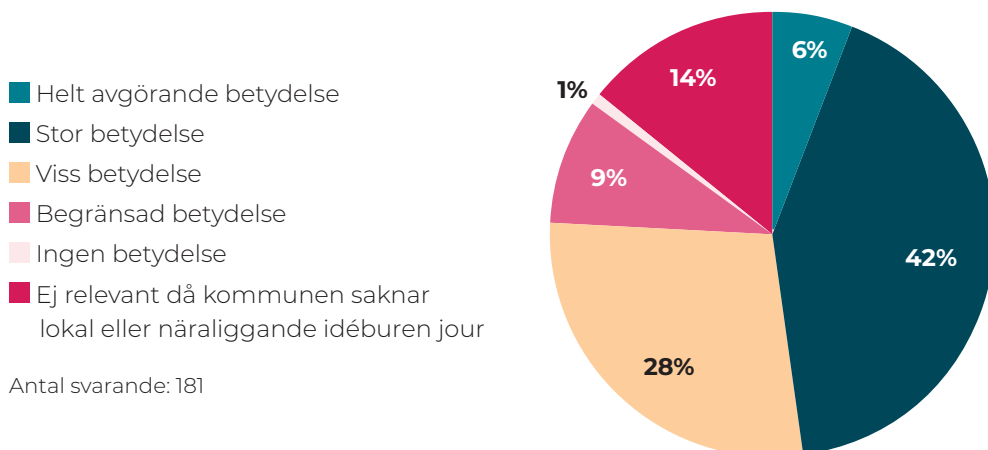
Antal svarande: 182

Idéburna jourer har stor betydelse i många kommuner

Bland de frågor som inte betygspoängssattes ingick också en fråga om hur stor betydelse den lokala jouren har för kommunens arbete mot våld i nära relationer. Nära hälften av kommunerna har svarat att den idéburna jouren har stor eller helt avgörande betydelse för kommunens arbete och endast en procent svarar att jouren inte har någon betydelse alls. Det stämmer överens med Unizons erfarenheter från det lokala arbetet. Unizon vill uppmana de kommuner som redan idag har ett samarbete att utveckla och stärka det. De kommuner som ännu inte har en samverkan med lokal jour bör ta initiativ för att åstadkomma detta. På så sätt kan den samlade kompetens som finns inom jourerna tas tillvara, och kommuner och jourer kan komplettera varandras verksamheter och utbyta erfarenheter som utvecklar och förbättrar verksamheterna.

Även arbetet mot våld i ungas relationer behöver stärkas och ungdoms- och tjejjourernas arbete innebär både stöd till enskilda och förebyggande insatser. Våldet i ungas relationer är lika omfattande och allvarligt som i vuxnas relationer. Alltifrån ett förebyggande arbete till akuta stöd och skyddsinsatser är av stor betydelse och ska kunna erbjudas i hela landet.

Figur 4. Hur stor betydelse har den/de lokala eller näraliggande idéburna kvinnojouren och/eller tjej- och ungdomsjouren i arbetet mot mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer inom kommunen?

”Kvinnojouren har stor betydelse för kommunen. De bidrar med gruppverksamhet till både barn och vuxna, sprider information till skolor och samarbetar med kommunen i flera olika förebyggande insatser. De är även ett stort stöd vid placering i tillfälligt boende. Genom vårt IOP-avtal möjliggörs och konkretiseras denna samverkan.”

”Kvinnojouren är en oumbärlig aktör i det lokala arbetet mot våld. Både som direkt stöd och som drivande kraft för kunskap, opinion och förebyggande insatser. Deras insatser stärker kommunens möjligheter för att skydda och hjälpa våldsutsatta”

Kommuners kompetens för särskilda behov

Behov av stöd och skydd är olika för olika individer. Behoven varierar beroende på den våldsutsattas situation, resurser och förutsättningar. Våldsutsatta kvinnor i en särskilt sårbar situation kan behöva anpassade stödinsatser. Ökad medvetenhet och kunskap krävs för att ge adekvat stöd och skydd till utsatta för hedersvåld eller för att kunna stödja kvinnor utan permanent uppehållstillstånd.

Uppåtgående kurva bruten – färre erbjuder särskilt stöd

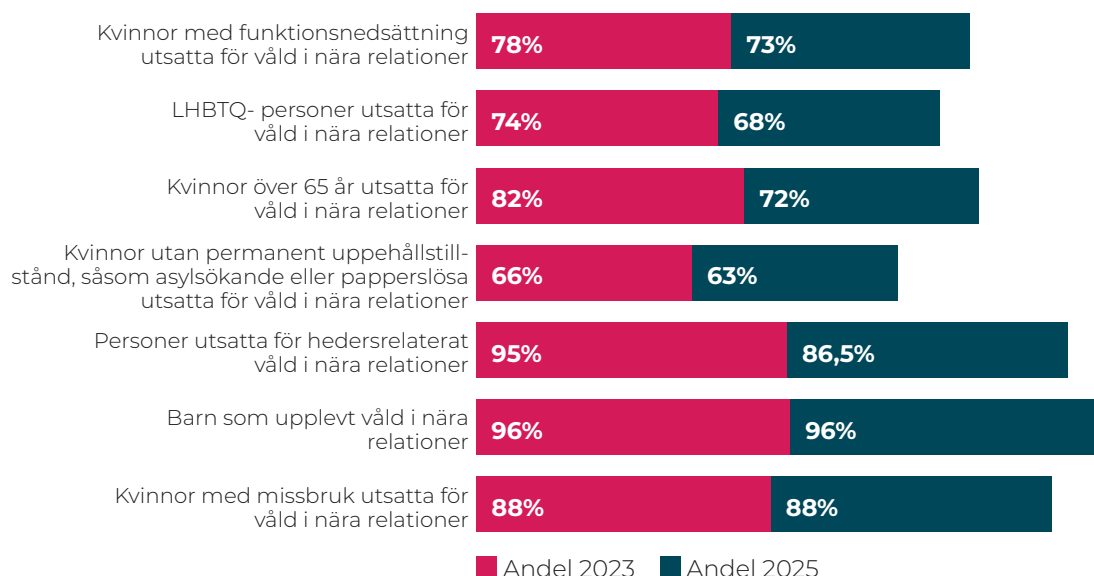
Sedan den första undersökningen som genomfördes 2015 har andelen kommuner som uppger att de har kompetens eller verksamhet som garanterar att stöd och skydd beaktar särskilda behov ökat. Men årets resultat pekar på ett trendbrott. Det har skett en försämring inom merparten av kategorierna. Andelen som uppger att de erbjuder särskilt stöd eller verksamhet riktad till kvinnor över 65 år och personer utsatta för hedersrelaterat våld minskat med nära tio procentenheter.

De försämrade resultaten kan bero på en rad faktorer, och att flera kommuner omvärderat synen på den kompetens eller de verksamheter som krävs. Andra förklaringar kan vara att kommunerna idag är sämre rustade och har mindre möjligheter än tidigare för att möta olika grupper av utsatta. Oavsett anledning är det problematiskt att alla kvinnor inte kan få tillgång till det stöd de har rätt till och ges möjlighet att lämna relationen.

Sämst rustade är kommunerna när det handlar om att tillgodose behov hos kvinnor utan permanent uppehållstillstånd, LHBTQ- personer samt kvinnor med någon form av funktionsnedsättning. Det är också ett antal kommuner som inte erbjuder stöd till barn som upplevt våld. Det är ett anmärkningsvärt resultat. Stöd till barn är ett lagstadgat ansvar som alla kommuner ska erbjuda.

Sammantaget står det klart att många kvinnor runt om i landet fortfarande saknar anpassat stöd och skydd. Arbetet för ökad kompetens eller verksamhet måste fortsatt drivas. Samverkan med andra kommuner bör utvecklas och stärkas för att öka möjligheten till individuellt stöd och skydd.

Figur 5. Har kommunen särskild kompetens eller verksamhet som garanterar att stöd och skydd beaktar särskilda behov för följande personer som utsatts för våld i nära relationer? (N=164)

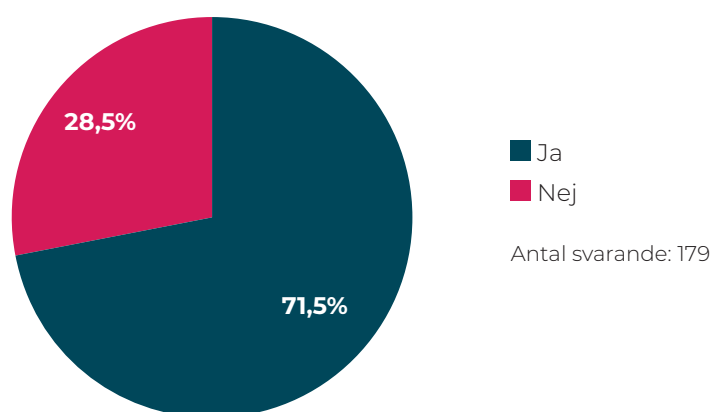
Sju av tio ger stöd till permanent bostad efter våldsutsatthet

Ett eget hem fritt från våld är en förutsättning för att kvinnor ska kunna starta om sina liv efter att ha lämnat en våldsam man. Det handlar bokstavligen om liv och död. Det akuta behovet måste hanteras omedelbart, och sedan behöver en långsiktig planering ta vid. Socialstyrelsens dödsfallsutredningar visar att ingen av de kvinnor som mördades mellan 2018-2021 hade fått hjälp med stadigvarande bostad.²

71,5 % av kommunerna svarar att de erbjuder våldsutsatta kvinnor stöd till permanent bostad i enlighet med kommunens rutin. Här har en förbättring skett de senaste åren men en försämring sedan 2015. 2023 var andelen som gav stöd 64 procent, 2015 var den 74 %.

Oftast handlar det inte om praktiskt stöd utan snarare om förturssystem, hjälp vid kontakter med hyresvärdar för att söka bostad, andrahandsmarknaden, hyresgarantier eller möjlighet till tillfälliga boenden. Ofta uppger kommunerna att det inte finns skriftliga och övergripande rutiner utan att det blir individuella lösningar i de fall det inte går att lösa på annat sätt. Rätten till bostad regleras i ett flertal internationella konventioner och kommunen ska utforma egna riktlinjer. Resultatet vittnar om en stor godtycklighet som kan leda till rättsosäkerhet och stor otrygghet för kvinnor och barn.

Figur 6. Ger kommunen våldsutsatta kvinnor stöd i att få tillgång till permanent bostad enligt rutin?

”Vi har avtal med vårt kommunägda bostadsbolag. Vi är också med i Kompotten för utbyte med andra kommuner.”

”Ingen rutin. Men stöd ges till utsatta som behöver hjälp att skaffa bostad.”

”Vi är på gång!!”

Fler kommuner arbetar för att förändra attityder

Arbetet med att förändra attityder, särskilt riktat till unga, är en viktig insats i ett förebyggande arbete mot mäns och killars våld. Det brottsförebyggande arbetet måste inkludera kunskap om våld, kön och makt. Genom kunskap och information kan kommunen bidra till förändring. Attitydförändringar med en ansats att förändra stereotypa föreställningar om kön har visat sig mest framgångsrikt för att förebygga våld enligt WHO .

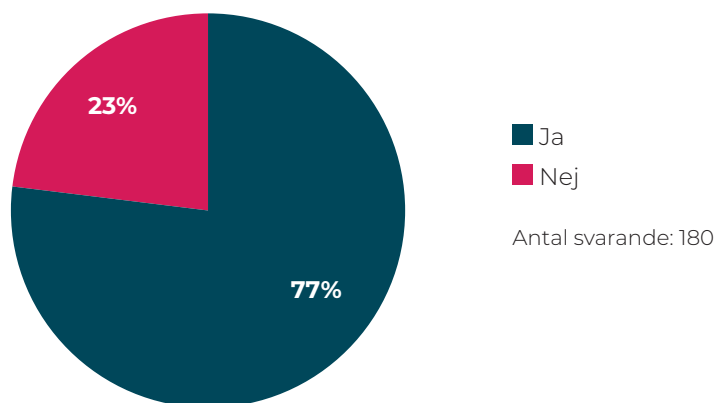
I den nuvarande nationella strategin för att bekämpa mäns våld mot kvinnor lyfts det förebyggande arbetet och kravet att alla unga ska nås av våldsförebyggande arbete med ett genusperspektiv. Sedan 1 juli 2023 har kommunerna ett lagstadgat ansvar att förebygga brott.

Jämfört med Kvinnofridsbarometern 2023, som genomfördes innan lagen trädde i kraft, har en viss förbättring skett. Då uppgav 72 procent av kommunerna att de under de senaste två åren genomfört regelbundna aktiviteter med syfte att förändra attityder och värderingar kring genus och våld.

I år anger 77 procent att de genomfört aktiviteter. 2015 var det enbart 44 % som uppgav att de genomfört regelbundna aktiviteter. Mot bakgrund av målen i den nationella strategin och den skärpta lagstiftningen går utvecklingen sakta men i rätt riktning.

Av kommentarerna framgår att målsättningen varierar. Vanligast är projekt eller aktiviteter på skolor, därefter kunskapshöjande insatser riktad till personal inom kommunen, såsom handläggare och skolpersonal.

Figur 7. Har kommunen under de senaste två åren genomfört regelbundna aktiviteter med syfte att förändra attityder och värderingar kring genus och våld?

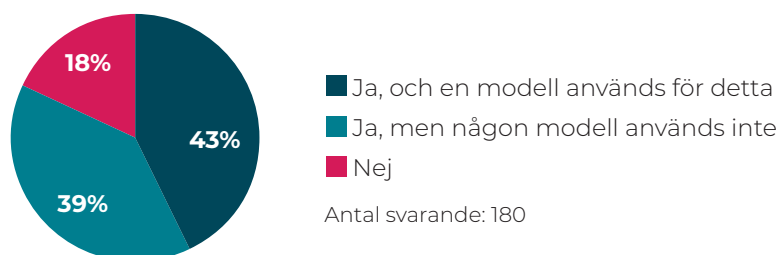
Åtta av tio kommuner motiverar förövare till beteendeförändrande insatser

För att motverka våld krävs även insatser för ett förändrat beteende hos förövarna med tidig upptäckt och behandlingsprogram. Det är dock en utmaning att få förövare att delta i beteendeförändrande program. Därför behövs motiverande åtgärder för att få förövarna att medverka i dessa insatser. Enligt socialtjänstlagen ska socialnämndens verka för att den som utsätter eller har utsatt närstående för våld eller andra övergrepp ska ändra sitt beteende, vilket också bidragit till att fler kommuner erbjuder beteendeförändrande insatser.

På frågan om kommunerna genomför särskilda åtgärder för att motivera förövare till att delta i insatser svarar drygt åtta av tio ja (82 procent). Det är en minskning jämfört med förra undersökningen, då nära nio av tio svarade ja (88 procent).

I ett längre perspektiv har dock kommunernas arbete förbättrats, i Kvinnofridsbarometern 2015 uppgav 68 procent att de genomför åtgärder. Fler än tidigare arbetar idag också utifrån en modell. Av de kommuner som har insatser idag svarar ungefär hälften att de har en modell för arbetet. Alternativ till våld (ATV) uppger flest kommuner att de använder.

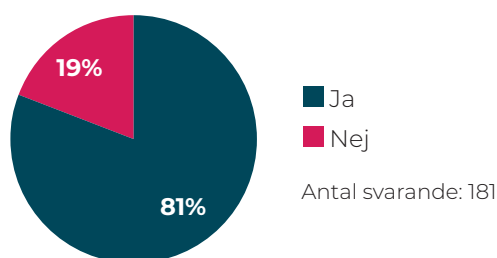
Figur 8: Genomför kommunen särskilda åtgärder för att motivera förövare till deltagande i beteendeförändrande insatser?

Åtta av tio kommuner motiverar våldsutsatta till beteendeförändrande insatser

På samma sätt som det är viktigt att motivera förövare till beteendeförändrande insatser är det av stor betydelse att motivera kvinnor som utsatts för våld till att ta emot stödinsatser. En ny fråga i årets undersökning är om kommunen genomför särskilda åtgärder för att motivera våldsutsatta till deltagande i stödinsatser.

Resultaten visar att drygt åtta av tio (81 %) genomför åtgärder. Det är alltså ungefär en lika stor andel som anger att de har särskilda åtgärder för att motivera förövare. Ambitionerna varierar mycket. Några kommuner uppger att de sprider informationsmaterial, och andra tar upp frågorna i olika former av publika arrangemang ökad kännedom och samverkan. De flesta uppger dock att de inom ramen för socialtjänstens arbete genomför åtgärder för att motivera våldsutsatta.

Mer långsiktig finansiering när överenskommelser finns – men färre kommuner finansierar jourer

Ekonomisk långsiktighet är en förutsättning för att kvinno-, tjej- och ungdomsjourer ska kunna driva och utveckla sina verksamheter. Kortsiktig finansiering innebär en osäkerhet och försvårar för planering och utveckling.

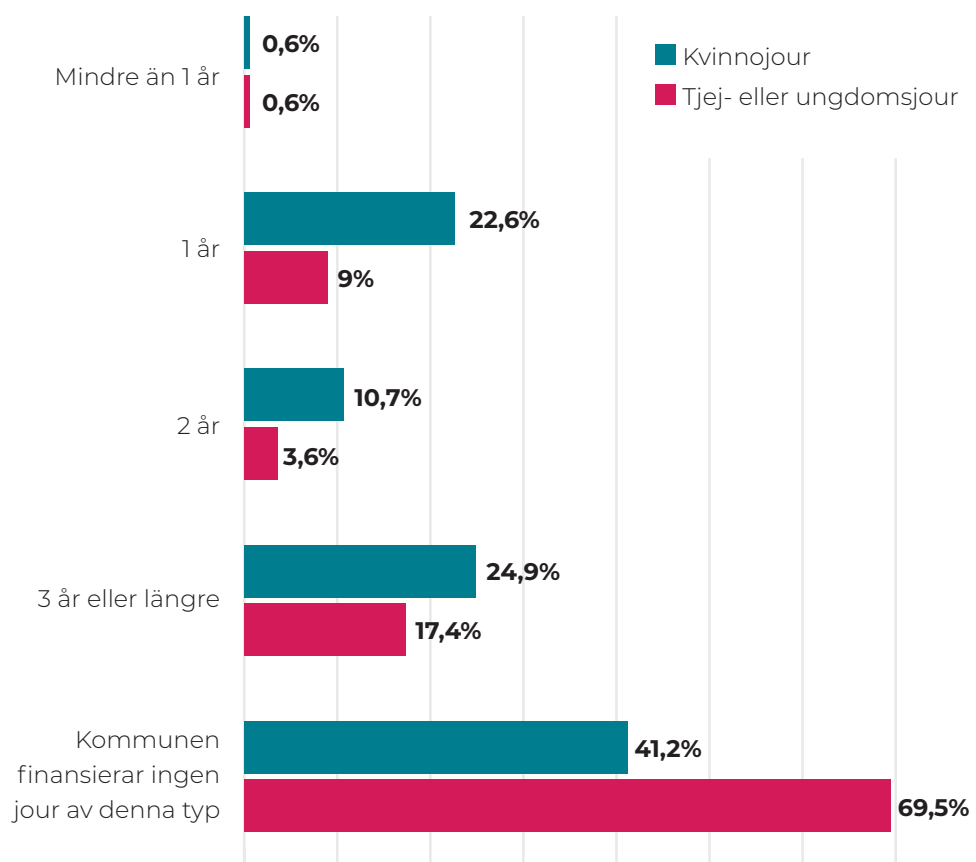
Sedan den första undersökningen 2015 uppger fler kommuner att de ger finansiering för längre tid, som tre år. 25 % av kommunerna uppger att de ger finansiering till kvinnojourer för tre år eller mer, och motsvarande siffra för tjej- och ungdomsjourer är 17 procent. Resultaten ligger i linje med förra årets undersökning.

Färre kommuner finansierar kvinnojourer jämfört med 2015

En oroväckande trend är att färre kommuner ger finansiering till jourer jämfört med 2015. Då uppgav enbart 15 procent av kommunerna att de **inte** finansierade någon idéburen kvinnojour. I år är andelen som **inte** finansierar någon jour 41 procent. Det är också en försämring jämfört med förra undersökningen, då uppgav 34 procent att de **inte** finansierar jourer.

När det gäller tjej- och ungdomsjourer är det klart färre som finansieras av kommunen totalt. Men här har andelen som ger stöd ökat något över tid. 2015 uppgav 85 % att de inte gav stöd. I år svarar 69 % att de inte finansierar någon jour av denna typ, vilket är en liten förbättring.

Figur 10. För hur långa perioder tar kommunen beslut om finansiering till idéburna kvinnojourer och tjej- eller ungdomsjourer, enligt budgetens årsplaner?

Färre har skriftliga överenskommelser med kvinnojourer

För att kommunerna ska kunna erbjuda skydd och stöd till kvinnor och barn är det avgörande med ett formaliserat samarbete mellan socialnämnden och den idéburna jouren. När kommunerna överlåter genomförandet av insatser till en annan utförare behövs en överenskommelse, avsiktsförklaring eller en överenskommelse som idéburet offentligt partnerskap, IOP, för att tydliggöra uppdraget. IOP finansierar arbetet långsiktigt och med jämbördiga samverkansformer.

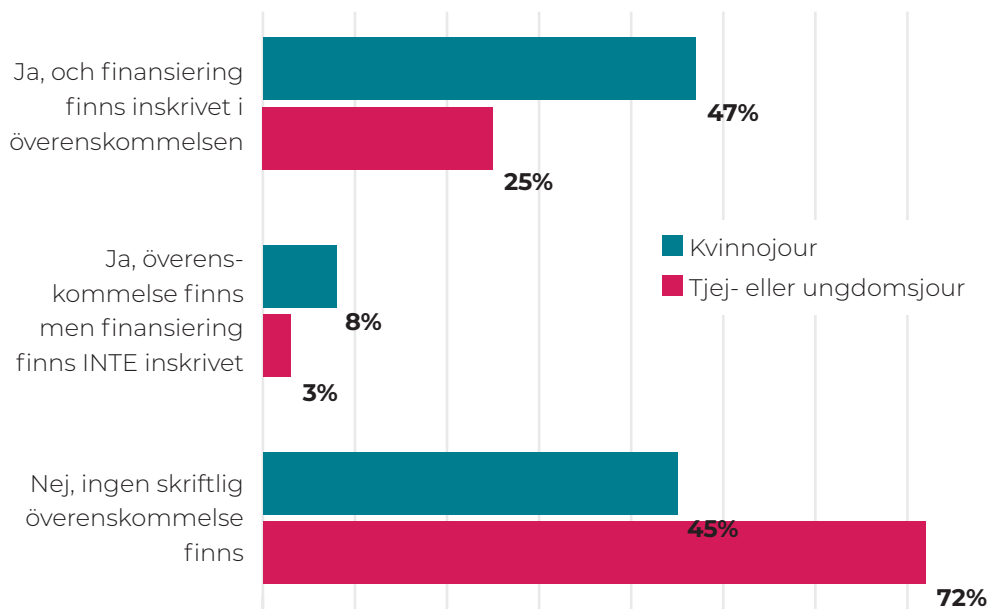
Drygt hälften av kommunerna (55 %) svarar att de har en överenskommelse med lokal eller närliggande kvinnojour, antingen med eller utan finansiering inskrivet. Resultatet ligger i linje med förra undersökningen. Det är dock en minskning jämfört med 2015. Då uppgav 66 % kommuner att de hade en överenskommelse.

Andelen som har finansiering inskrivet i överenskommelsen har varierat genom åren. I förra undersökningen uppgav drygt hälften att finansiering ingick, i år är det strax under hälften.

När det gäller tjejjourerna och ungdomsjourerna har drygt var fjärde kommun ett avtal, och av dessa har en majoritet finansiering inskrivet. Resultatet ligger i linje med förra undersökningen, men över tid har en viss förbättring skett.

Flera kommuner uppger att det helt saknas jourer av denna typ i kommunen, och i något fall att verksamheten ingår i kvinnojouren. Att det inte finns någon tjej- eller ungdomsjour i kommunen bör dock inte vara något hinder att ge ekonomiskt stöd till en närliggande jour.

Figur 11. Finns skriftliga överenskommelser om samverkan mellan socialnämnden och lokal eller närliggande idéburen jour av följande typ?

Tjej- och ungdomsjourerna viktiga men står ofta utan ekonomisk bas

Tjejjourers och ungdomsjourers uppgift i kommuner är främst att arbeta för att förebygga våld och att stärka och stödja unga. De stöttar främst unga tjejer och kontakten sker till största del via chatt. Jourerna har också telefonsamtal, mejlkontakt och fysiska samtal och möten med unga. Samtalen rör utsatthet för sexuella övergrepp, frågor om relationer, kroppen, missbruk, självmordstankar och våld i nära relationer. Dessutom är många tjejjourer och ungdomsjourer ute i skolor och på fritidsgårdar och föreläser. De informerar och arrangerar grupper där ungdomar får prata om exempelvis våld och normer.

Tjejjourer och ungdomsjourer spelar ofta en central roll i kommunernas förebyggande arbete. Deras arbete värderas högt av många politiker och andra organisationer. De ses som en nödvändig del i arbetet med att nå ut till gruppen unga. I rapporten Ett steg på vägen - en undersökning av kommunernas förebyggande arbetet mot mäns våld mot kvinnor³ uppger kommunerna att Länsstyrelsen, polisen och kvinno-, tjej- och ungdomsjourer är de aktörer som kommunen främst samarbetar med i det förebyggande arbetet. När kommunerna rankar vilken funktion jourerna har är det stöd och förebyggande arbete som värderas högst.

Unga är överrepresenterade både som utsatta och förövare för brott i nära relationer och andra våldsbrott. De anger dessutom i högre grad än vuxna att de lider av psykisk ohälsa. Var fjärde ung tjej i åldern 20-24 år uppger i Brottsförebyggande rådets trygghetsundersökning att hon utsattes för sexualbrott året innan.⁴

Trots det är det få kommuner som har en överenskommelse med finansiering inskriven. Det innebär att jourerna till största del står utan fast ekonomisk bas. Säkra medel för nästkommande år eller termin skulle göra det livsviktiga arbetet mer långsiktigt. Vem skulle göra arbetet om jourerna inte fanns?

Unizon uppmanar Sveriges kommuner att:

- **Använda Kvinnofridsbarometern som en checklista och guide** i vad kommunen behöver ha på plats och utveckla för att följa gällande lagstiftning, föreskrifter och förordningar. Uteblivna utvecklingsmedel får inte göra att kvinnofridsarbetet stannar av.
- **Avsätta medel i budget för skyddat boende för kvinnor och barn**
- **Inrätta en handlingsplan där kommunen tar ett helhetsgrepp när det gäller stadigvarande boende till våldsutsatta kvinnor och barn.** När bristerna har identifierats behöver de åtgärdas. Det behövs olika former av utslusningsboenden, förturslägenheter, hyresgarantier från kommunen, billiga hyresrätter, samarbeten med andra aktörer och fungerande och kända rutiner inom kommunen.
- **Satsa på våldsförebyggande insatser med ett genus- och maktperspektiv** riktat till barn och unga och inkludera tjej- och ungdomsjourerna i arbetet. I det nationella våldsförebyggande programmet lyfts vikten av tidigt våldsförebyggande arbete liksom i den nya socialtjänstlagen. Skolans insatser att förmedla grundläggande demokratiska värderingar och kunskap om makt och kön är grundläggande.
- **Inrätta systematiskt arbete med förövare för att förändra beteenden.** Kontakten med förövare måste i första hand utgå ifrån den utsattas säkerhet och insatser måste inkludera ett genus-, kön- och maktperspektiv. Det krävs ett utökat arbete att fånga upp förövare, hålla dem ansvariga och motivera dem till beteendeförändrande insatser för att mäns våld ska upphöra.
- **Ta beslut om långsiktig finansiering.** Kvinnofridsarbete är inget projekt. Unizon förespråkar modellen IOP, en överenskommelse med jämbördig samverkan mellan offentlig och idéburen sektor. Syftet är att uppnå ett specificerat allmännyttigt samhälleligt mål.
- **Formalisera samarbete med och finansiera tjejjour och ungdomsjourerna.** Det måste till mer pengar till de organisationer som når dem som är mest utsatta för killars och mäns våld: nämligen unga. Arbete med unga kan inte stå vid sidan om ordinarie arbete mot våld.

Barn som upplever våld

Barnen har egna upplevelser av våld och behov av stöd för att bearbeta händelserna. Studier visar att ett av tio barn upplever våld i hemmet. Våldet påverkar deras fysiska och psykiska hälsa negativt och de löper stor risk att utveckla PTSD. Det nya barnfridsbrottet som trädde i kraft den 1 juli 2021 gör det straffbart att utöva våld inför ett barn.

I årets undersökning uppger några av kommunerna att de saknar kompetens eller verksamhet som kan garantera stöd och skydd för barn som upplevt våld. Detta trots barns ställning som brottsoffer med lagstadgad rätt till stöd.

Forskning visar att barns upplevelser av pappas våld mot mamma kan få allvarliga konsekvenser jämförbara med barns upplevelser av krig, tortyr, utsatthet och flykt. Hemmet, som ska vara den trygga platsen, blir i stället en plats som är starkt kopplat till hot och våld.

4 av 10 kommuner saknar rutin för att säkra skolgång för barn i skyddat boende

När barn kommer till ett skyddat boende är det av yttersta vikt att barnet får fortsätta med sina rutiner i största möjliga utsträckning. Att få gå till förskolan eller skolan är centralt i de flesta barns liv och de behöver relationer med skolkamrater och jämnåriga.

Majoriteten av de barn som placeras på skyddat boende kan inte fortsätta i sin tidigare förskola eller skola på grund av säkerhetsskäl. Då krävs det flexibla och snabba lösningar mellan kommuner så att barnet får möjlighet att upprätthålla kontakt med förskola och skola. Unizons kvinnojourer vittnar om att det många gånger blir en diskussion mellan hemkommunen och vistelsekommunen vem som ska bära ansvaret för barnets skolgång, på grund av ekonomiska orsaker. Denna process kan dra ut på tiden och barnet hamnar då mellan stolarna. Det är naturligtvis oacceptabelt och det krävs förändringar så att barnets grundläggande rättigheter tas tillvara.

Skolan ger struktur i vardagen, möjligheter att utvecklas, nå kunskapsmålen och lära sig färdigheter. Det blir extra viktigt för barnets utveckling att skolgången säkras när förhållandena hemma är osäkra. Att förutsättningarna för barns skolgång blir så jämlika som möjligt har understrukits av många skolor med regler om frånvaro på grund av att exempelvis semester. Att jämföra denna strikta närvaroplikt med avsaknaden av rutiner för att säkra skolgången för barn på skyddat boende ger en bild av att prioriteringar är skeva. Även för mindre barn är det viktigt med kontinuitet. Är barnet van vid att gå på förskola bör detta behov tillgodoses.

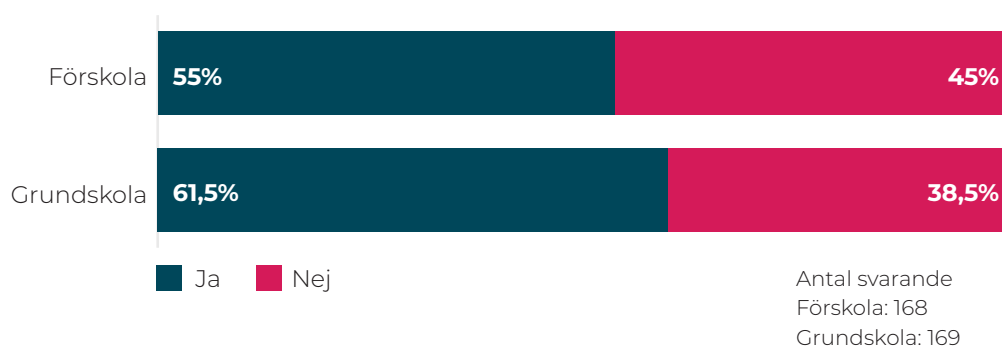
Att gå i förskola eller skola kan många gånger vara avgörande för ett barns hälsa och utveckling och ska inte reduceras till en fråga om ekonomiska resurser. I slutändan blir det dyrare för samhället som helhet. Skolplikten är ytterst ett kommunalt ansvar och det är därför av allra största vikt att kommuner säkerställer att barn som bor i skyddat boende får rätt till sin skolgång, något som numer är lagstadgat från 1 april 2024. Ett viktigt steg är att genom tydliga och skriftliga rutiner garantera att barn erbjuds skolgång.

I årets undersökning uppger 61 % att de har en aktuell, skriftlig och på ledningsnivå beslutad rutin för att säkra skolgången för barn i skyddat boende. Resultatet innebär en klar förbättring jämfört med undersökningen 2023, då 38 procent uppgav att

de hade rutin. Jämfört med 2015 har det skett en klar förbättring - runt 10 procent hade då rutin för både förskola och grundskola, vilket nu förbättrats, eventuellt på grund av skärpt lagstiftning. Det rådet dock nu som då skolplikt i Sverige och det är alarmerande att 4 av 10 kommuner inte har rutin för att tillgodose att barn uppfyller sin skolplikt.

Trots att en majoritet av kommunerna 2025 uppger att de har rutiner är siffrorna att betrakta som alarmerade. En orsak kan vara att placeringarna som beviljas är korta och inte medger långsiktig planering. Frågan har varit på agendan under många år och Unizon har även i andra undersökningar och sammanhang påtalat att många kommuner brister i arbetet för att säkerställa att barn som lever i skyddat boende kan fullfölja sin skolplikt.

Figur 12. Har kommunen en aktuell, skriftlig och på ledningsnivå beslutad rutin för att säkra skolgången för barn i skyddat boende?

2 av 10 kommuner bryter mot föräldrabalken - kräver felaktigt båda vårdnadshavarnas godkännande för insatser till barn

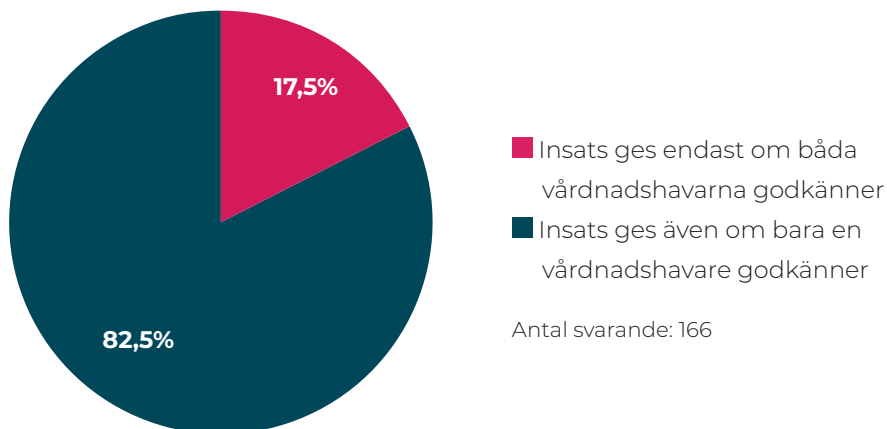
När en förälder utsatt den andra för våld är det vanligt att förövaren fortsatt utövar makt och våld även efter att relationen tagit slut. Det är ett sätt att förneka sina brott och samtidigt försvåra uppbrottet. Barnets möjligheter till relevant hjälp och stöd kan påverkas.

För att möjliggöra barns rätt till stöd gjordes en lagändring i föräldrabalken 2012. Förändringen innebär att socialtjänsten kan besluta om att vidta åtgärder utan båda vårdnadshavarnas samtycke, med hänsyn till barnets bästa. I lag (2024:79) om placering av barn i skyddat boende förstärks barns rättigheter till skyddat boende. I lagen anges bestämmelser och förutsättningar för att bevilja barn skyddat boende tillsammans med en vårdnadshavare.

Av undersökningen framgår att åtta av tio kommuner (83 %) beviljar insatser om bara en vårdnadshavare godkänner. 18 % kräver felaktigt båda vårdnadshavarnas godkännande. Resultaten har förbättrats något över tid. 2023 uppgav 75 % att de beviljar insats om en av vårdnadshavarna godkänner. 2015 uppgav 78 % att de beviljade insatser med en vårdnadshavares godkännande.

Resultaten tyder på att flera kommuner fortfarande inte känner till lagförändringen eller väljer att inte tillämpa den. Resultaten kan också innebära att samma kommuner hanterar frågan på olika sätt över tid.

Figur 13. Under vilka förutsättningar beviljar ni insatser till barn under 18 år som upplevt pappas våld mot mamma där båda föräldrarna är vårdnadshavare?

Unizon uppmanar Sveriges kommuner att:

- **Garantera rätten till akut skydd och långsiktig bostad för barn** som tillsammans med sina mammor flytt undan våld
- **Stoppa tvångsumgänge.** Säkerställ att barn som bor med sin mamma i skyddat boende aldrig ska ha umgänge med en pappa eller styvpappa som utövar våld mot mamman och barnet. Ta snabbare interimistiska beslut om vårdnad, boende och umgänge när det finns misstanke om våld mot mamma.
- **Genomföra en obligatorisk utbildning och kunskapslyft om barns behov av stöd** och skydd för all personal inom skola, hälso- och sjukvården, socialtjänsten och rättsväsendet om hur våld påverkar barn och vilka konsekvenser det ger.
- **Säkerställ att det finns personal och verksamheter med särskild kompetens för stöd och skydd av barn som upplever våld.** Kommuner ska följa socialtjänstlagen och ta ansvar för att barn får det stöd och skydd de behöver och har rätt till. Att inte tillgodose barnets behov ger allvarliga konsekvenser på lång sikt.
- **Garantera rätten till stöd** och behandling till barn för att bearbeta upplevelser av våld
- **Säkerställ rätten till snabb tillgång till förskola och skola** för barn på skyddat boende, i linje med SAMS Samverkan för socialtjänst och skola.

Kompetens, resurser och prioritet

Kontinuerlig kompetensutveckling, tydliga och långsiktiga ekonomiska förutsättningar och tydligt uppsatta mål i kommunernas verksamhet är framgångsfaktorer för kvinnofridsarbetet enligt en undersökning av SKR, Sveriges Kommuner och Regioner ⁵

Kvinnofridsbarometern visar att det fortfarande finns brister i kommunernas systematiska arbete på området. Många kommuner saknar mätbara mål, politiskt beslutade handlingsplaner, öronmärkta medel och utvärderingar av arbetet. I den nuvarande nationella strategin betonas behovet av utvärdering för att se och om möjligt mäta effekterna av arbetet.

Utan detta är det svårt att bedöma om arbetet är effektivt, motsvarar behoven och hur insatserna kan stärkas och utvecklas. Framför allt tyder det på att arbetet inte prioriteras. Mätbara mål och analys av hur väl insatserna möter behoven är dessutom två krav i Socialstyrelsens föreskrifter om våld i nära relationer.⁶ För att arbetet mot våld ska vara effektivt krävs att alla instanser tar sitt ansvar och ser till att den egna verksamheten fungerar på bästa sätt.

Brister i systematiskt arbete i många kommuner

Årets undersökning visar, precis som tidigare barometrar, att det finns brister i det systematiska arbetet. Även om resultaten pekar på att det skett vissa förbättringar så saknar många kommuner helt eller delvis ett systematiskt arbete inom kvinnofridsområdet.

Drygt hälften av kommunerna (52 %) har mätbara mål för arbetet, vilket ligger i linje med förra årets undersökning. 2015 uppgav 39 % att de hade mål. En viss förbättring har alltså skett över tid.

En högre andel, 77 procent, svarar att de har en politiskt beslutad handlingsplan för arbetet. I förra undersökningen var motsvarande siffra 71 procent, vilket är en viss förbättring men i linje med 2015 då 79 % uppgav att de hade politiskt beslutad handlingsplan.

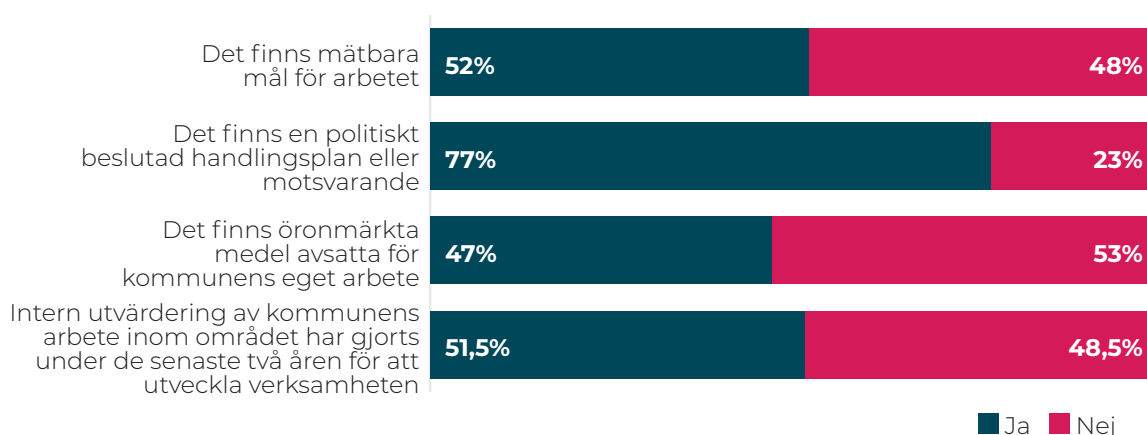
Drygt hälften, 52 %, uppger att de har utvärderat arbetet under de två senaste åren. Motsvarande siffra 2023 var 57 %. 2015 var den 44 %.

⁵ Framgångsfaktorer i kvinnofridsarbetet – en undersökning av utvecklingen av arbetet mot våld i nära relationer. SKR:2016
⁶ HSL-FS 2022:39, 2 kap, 8§, Föreskrifter och allmänna råd om våld i nära relationer. Stockholm: Socialstyrelsen; 2022

Strax under hälften, 48 %, uppger att det finns öronmärkta medel för kommunens arbete mot våld mot kvinnor/våld i nära relationer. Det innebär en försämring jämfört med 2023, då 57 % uppgav att medel fanns avsatta, och andelen har varit högre tidigare år. Det kan vara så att ett antal av kommunerna här räknat in de statliga utvecklingsmedel de mottagit. För att åstadkomma en långsiktighet och effekt i arbetet krävs att kommunen öronmärker resurser som avsätts inom området kvinnofrid. Att kvinnofridsområdet på många håll saknar en egen budgetpost vittnar om att det fortfarande är lågt prioriterat.

Drygt hälften, 52 %, uppger att de har utvärderat arbetet under de två senaste åren. Motsvarande siffra 2023 var 57 %. 2015 var den 44 %.

Figur 14. Vad av följande gäller för kommunens arbete med mäns våld mot kvinnor/våld i nära relationer?

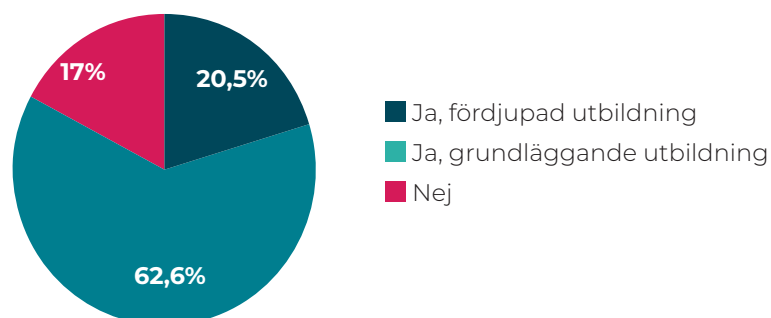

Drygt åtta av tio socialchefer har gått utbildning inom området

Att den högsta ledningen inom förvaltningen har kunskap om mäns våld mot kvinnor och våld är viktigt för utvecklingen och prioritering av arbetet. Kunskap om mäns våld mot kvinnor är nödvändigt på alla nivåer i kommunen för att det ska vara en integrerad del i kommunens verksamhet.

83 % uppger att socialchefen har gått någon form av utbildning. Vanligast är en grundläggande utbildning. Svaren ligger i linje med förra årets undersökning, och en förbättring sedan 2015 då 54 % uppgav att socialchefen gått utbildning. Samtidigt innebär resultatet att 17 % av landets socialchefer saknar utbildning inom området.

Figur 15. Har socialchef eller motsvarande gått utbildning om mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer?

Drygt var tionde kommun saknar helt en funktion för kvinnofridsarbete

Drygt var tionde kommun saknar en person med särskilt ansvar för kvinnofridsfrågor. 16 kommuner har svarat att de varken har en kvinnofridshandläggare, kvinnofridssamordnare eller något kvinnofridsteam. Resultatet ligger i linje med förra undersökningen, men är en förbättring sedan 2015 då 34 kommuner svarade att de inte hade någon av funktionerna.

Inte ens hälften har permanent kvinnofridssamordnare

För att öka kommunens möjligheter att erbjuda adekvat stöd till våldsutsatta kvinnor och barn som upplevt våld är funktionen kvinnofridssamordnare avgörande. Unizons medlemmar framhåller detta och det bekräftas även i en rapport från Länsstyrelsen Stockholm.⁷ Kvinnofridssamordnarens funktion är avgörande för samverkan, förändringsarbetet och för att rätt stöd ska kunna erbjudas. Kvinnofridssamordnarens roll är ofta både operativ och strategisk och ger även stöd internt till chefer och handläggare.

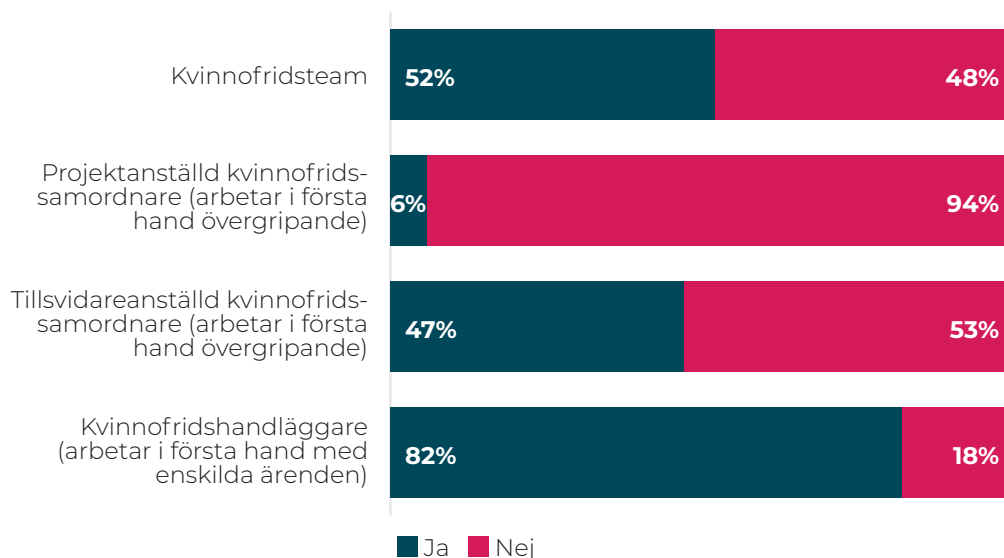
I årets undersökning framgår att nära hälften, 47 %, har en tillsvidareanställd samordnare. Det är en försämring jämfört med 2023, då drygt 61 % uppgav att de hade en tillsvidareanställd samordnare. 2015 hade 32 % en tillsvidareanställd kvinnofridssamordnare.

Nära hälftens saknar kvinnofridsteam

En organisation med tydliga ansvarsområden och uppdrag som driver kvinnofridsarbetet är en viktig grund för ett framgångsrikt arbete. Att genom kvinnofridsteam eller enheter, samla ansvaret för exempelvis utredning av stödbehov och samverkan både internt och externt är ett sätt att organisera arbetet.

52 % av kommunerna svarar att de har ett kvinnofridsteam. I förra undersökningen uppgav 59 % att de har ett kvinnofridsteam.

Figur 16. Vilka av följande funktioner har kommunen inom området mäns våld mot kvinnor/våld i nära relationer?

Kvinnofridssamordnare på kommunövergripande nivå en framgångsfaktor

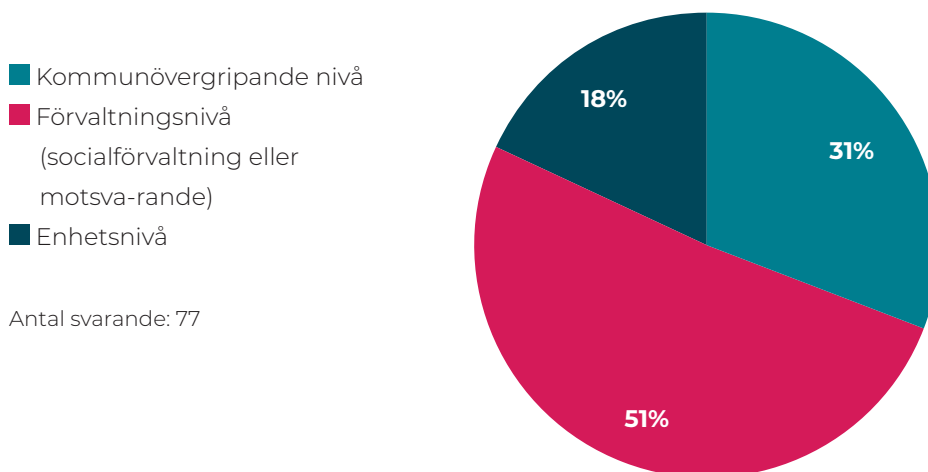
Länsstyrelsen framförde i ovan nämnda rapport att det medför stora fördelar om kvinnofridssamordnaren har en övergripande placering på kommun- eller förvaltningsnivå. Därmed blir kvinnofridsarbetet inkluderat i alla enheters arbete och det blir enklare att driva förändringsarbetet, både operativt och strategiskt.

Av de kommuner som har en kvinnofridssamordnare är hälften (51 %) placerade på förvaltningsnivå. 2015 var siffran 60 % och 2023 var det 54 %.

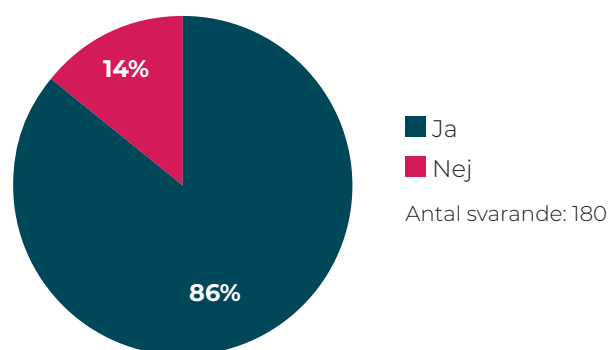
31 % har en kvinnofridssamordnare som arbetar kommunövergripande vilket signalerar att frågan prioriteras högt. Det är en något högre andel än förra året, men framför allt jämfört med tidigare undersökningar. 2015 hade 9 % kvinnofridssamordnare placerad på kommunövergripande nivå och en förbättring har skett över tid.

Andelen kommuner som har samordnare som endast arbetar på enhetsnivå har minskat över tid. 2015 hade 32 procent samordnaren placerad på enhetsnivå. I år är det 18 procent. De kommuner som har samordnaren placerad på enhetsnivå bör placera samordnaren på en högre nivå i organisationen om de önskar mer strategisk styrning av arbetet.

Figur 17. På vilken nivå inom kommunen är kvinnofridssamordnaren placerad?

Figur 18. Har kommunen en vägledning eller motsvarande för att rutinmässigt ställa frågor om våld inom socialtjänstens olika verksamheter?

Nära 9 av 10 kommuner har rutin för att ställa frågor om våld inom socialtjänsten

En förutsättning för att våldsutsatta kvinnor och barn ska få adekvat stöd och hjälp är att våldet upptäcks. Genom att socialtjänsten ställer frågor om våld ges våldsutsatta möjlighet att berätta om sin utsatthet, som annars riskerar att inte uppmärksammas. I Socialstyrelsens föreskrifter anges att socialnämndens ska fastställa rutiner för när och hur personalen ska ställa frågor om våld. Om våldsutsatta identifieras tidigt kan mycket lidande undvikas.

Nära nio av tio kommuner, 86 procent, uppger att de har en vägledning eller motsvarande för att rutinmässigt ställa frågor om våld inom socialtjänstens olika verksamheter. Här har en förbättring skett över tid. 2015 uppgav 63 % att de hade vägledning för att rutinmässigt ställa frågan om våld.

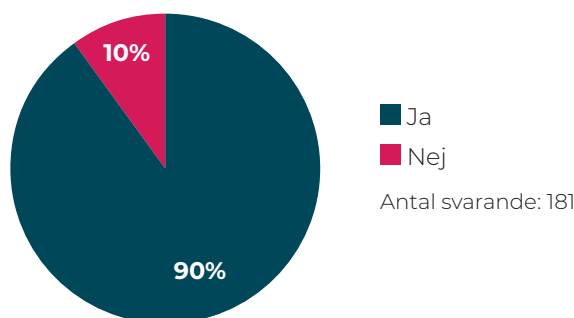
9 av 10 säkerställer att alla medarbetare har grundläggande kunskaper

Ett annat sätt att förbättra möjligheterna till tidig upptäckt är att alla inom socialförvaltningen har grundläggande kompetens om mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer. Ändringen i högskoleförordningen 2018 innebär att mäns våld mot kvinnor är obligatoriskt i examinationsordningen för socionomer. I Socialstyrelsens föreskrifter anges krav på att yrkesverksamma som arbetar med handläggning och uppföljning bör ha kunskap om våld. Grundläggande kompetens är en viktig förutsättning för ett systematiskt och effektivt arbete.

Nio av tio kommuner uppger att de säkerställer att alla medarbetare inom socialtjänsten har grundläggande kunskaper om mäns våld mot kvinnor och våld i nära relation. Resultatet är i linje med tidigare undersökningar.

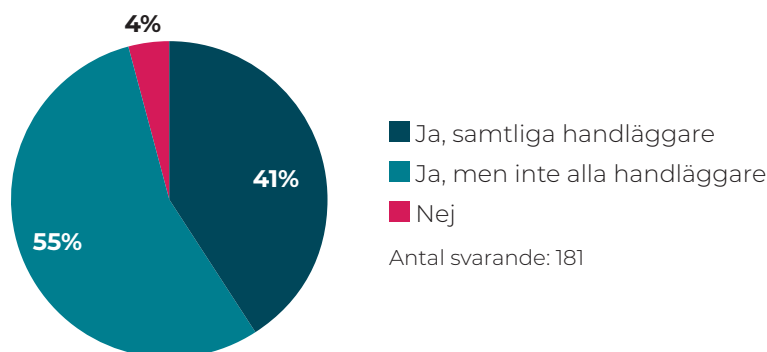
Av kommenterarna framgår dock att ambitionerna varierar. Många kommuner har kurser för nyanställda och en del samarbetar med andra kommuner. Flera kommuner uppger att utbildningen är webbaserad och ibland rör det sig om en föreläsning. En hög personalomsättning är en utmaning när det handlar om att säkerställa att alla medarbetare har kunskaper. Därför är det viktigt att regelbundet genomföra utbildningsinsatser för att upprätthålla en god nivå.

Figur 19. Säkerställer kommunen att alla medarbetare inom socialtjänsten har grundläggande kunskaper om mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer?

Samtliga kvinnofridshandläggare har gått fördjupade utbildningar i fyra av tio kommuner

Figur 20. Har handläggare som utreder behov hos våldsutsatta kvinnor och barn som upplevt våld och förövare gått fördjupande utbildningar om mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer?

Att handläggare som utreder behov hos våldsutsatta kvinnor och barn har gått fördjupande utbildningar inom området ökar förutsättningarna för att rätt stöd och insatser beviljas. Endast drygt fyra av tio kommuner uppger att samtliga kvinnofridshandläggare gått fördjupad utbildning. 55 % uppger att handläggare gått fördjupad utbildning, men inte alla handläggare. 4 % av kommunerna uppger att handläggarna saknar fördjupad utbildning.

De handläggare som utreder ärenden som rör mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer bör ha fördjupade kunskaper inom ämnet. Med satsningar på kompetensutveckling ökar medarbetarnas motivation och möjligheter till en professionell handläggning. Även organisationen påverkas positivt.

Uteblivna utvecklingsmedel har haft stor påverkan

På nationell nivå har kvinnofrid under lång tid varit prioriterat med lagskärpningar och en rad regeringsuppdrag. Regeringens styrning av myndigheter med tillägg i regleringsbrev och riktade satsningar har inneburit en förstärkning av arbetet.

Utvecklingsmedel ämnade att stötta upp kommunernas arbete började delas ut i mitten av 2000-talet och mellan 2016 och 2022 kunde kommuner rekvirera medel enligt en fördelningsnyckel. Med statliga medel kunde även små kommuner med mindre resurser få möjlighet att genomföra förbättringar inom kvinnofridsområdet. Under dessa år har lagstiftningen skärpts och kraven ökat på myndigheterna för att säkerställa både våldsförebyggande arbete och insatser för att öka kompetensen om mäns våld mot kvinnor.

Under 2022 delade Socialstyrelsen ut 85,5 miljoner kronor till kommunerna för utveckling av arbetet mot våld i nära relationer. Därefter upphörde utvecklingsmedlen.

Majoritet bedömer att indragna medel påverkar arbetet

I undersökningen 2023 fick kommunerna frågan i vilken utsträckning de indragna utvecklingsmedlen kommer att påverka kommunens arbete. Då bedömde nära sju av tio att kommunens arbete kommer att påverkas i ganska eller mycket stor utsträckning.

När kommunerna i årets barometer besvarat frågan om hur kommunens förutsättningarna faktiskt har påverkats uppger 56 % att det har haft ganska eller mycket stor påverkan. 17 procent av dessa uppger att arbetet påverkats i mycket stor utsträckning. Endast sex procent uppger att det inte påverkats alls. Andelen som svarar vet ej har dock ökat

”Vi omvärldsbevakar mycket och söker de statsbidrag som finns. Men det saknas stimulansmedel för att någon ska kunna arbeta med detta på heltid. Idag är det arbetsledare för det operativa arbetet inom myndighetsutövning som även är samordnare inom området. Vi vet att strategiskt utvecklingsarbete alltid får stå tillbaka när det pågår akuta skyddsärenden. Det blir både en stressig arbetsmiljö men också på sikt en risk för att påbörjade utvecklingsområden inte blir slutförda.”

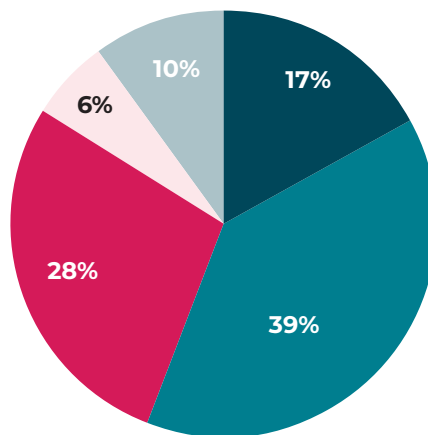
”Då vi är en så liten kommun är vi väldigt beroende av utvecklingsmedel.”

”Vi ser att våldet ökar”

Figur 21. Hur bedömer du att kommunens förutsättningar att arbeta mot våld i nära relationer kommer att påverkas av att utvecklingsmedel inte kommer att fördelas 2023?

Antal svarande: 181

- Kommunens arbete har påverkats i mycket stor utsträckning
- Kommunens arbete har påverkats i ganska stor utsträckning
- Kommunens arbete har påverkats i liten utsträckning
- Kommunens arbete har inte påverkats alls
- Vet ej

Rankning för Sveriges kommuner

Kommun	2025	2023	2021	2019	2017	2015
Trollhättans stad	1	1	1	1	1	6
Eskilstuna kommun	2	3	2	100	55	*
Södertälje kommun	2	24	38	10	*	82
Västerås stad	4	3	3	*	10	11
Lidköpings kommun	5	2	40	62	*	*
Lunds kommun	5	28	12	10	32	*
Nordanstigs kommun	7	*	*	*	*	*
Sigtuna kommun	8	74	46	2	15	*
Karlstads kommun	8	8	5	4	11	9
Göteborgs stad	8	6	7	5	*	69
Sollentuna kommun	11	28	14	21	*	*
Jönköpings kommun	11	13	21	5	21	90
Linköpings kommun	11	74	51	77	7	90
Falu kommun	14	27	103	92	18	119
Kristianstads kommun	15	6	3	*	5	6
Härnösands kommun	15	53	43	77	42	98
Skellefteå kommun	17	26	33	50	13	4
Sundbybergs stad	18	10	30	40	97	34
Katrineholms kommun	18	55	92	*	14	10
Vallentuna kommun	20	*	66	*	*	187
Kalmar kommun	20	16	*	58	58	*
Hudiksvalls kommun	22	9	135	22	42	46
Tyresö kommun	22	70	159	139	139	46
Höganäs kommun	24	16	70	167	*	87
Norrköpings kommun	24	14	10	*	56	157
Mjölby kommun	24	10	140	*	63	12
Lilla Edets kommun	24	79	40	70	*	*
Karlskrona kommun	24	10	*	50	*	*
Nyköpings kommun	24	34	8	7	*	5
Luleå kommun	30	*	32	39	*	46
Åmåls kommun	31	*	100	*	30	131
Enköpings kommun	31	55	140	50	*	*
Eslövs kommun	33	118	38	14	26	*
Lidingö Stad	33	49	40	96	*	113
Ludvika kommun	33	49	26	22	6	163
Malmö stad	36	35	49	28	15	12

Kommun	2025	2023	2021	2019	2017	2015
Huddinge kommun	36	20	23	*	21	46
Varbergs kommun	36	79	100	47	77	20
Hörby kommun	39	*	66	9	9	17
Stockholms stad	39	55	19	37	69	26
Uddevalla kommun	39	97	125	*	*	69
Norrtälje kommun	39	70	*	*	*	164
Mölnbals kommun	39	63	19	68	72	29
Kungälv kommun	39	*	*	*	*	*
Umeå kommun	45	19	*	32	35	54
Örnsköldsviks kom-mun	45	*	57	*	*	90
Hammarö kommun	45	*	*	*	*	*
Hässelholms kommun	48	16	62	70	15	21
Borlänge kommun	48	20	57	58	109	*
Trelleborgs kommun	50	55	166	123	136	59
Vellinge kommun	50	28	24	*	*	*
Stenungsunds kom-mun	52	*	*	*	*	*
Sala kommun	52	44	12	100	*	*
Oxelösunds kommun	54	*	*	*	*	*
Vingåkers kommun	54	42	170	*	*	98
Region Gotland	56	*	*	*	*	*
Skövde kommun	57	62	66	50	32	21
Borås stad	57	*	26	22	100	26
Håbo kommun	59	*	*	*	*	*
Munkedals kommun	59	162	*	*	*	*
Sjöbo kommun	59	133	51	*	35	44
Kiruna kommun	59	*	*	*	*	*
Lerums kommun	59	69	*	*	11	3
Skara kommun	64	*	*	*	*	*
Ljungby kommun	64	74	96	*	58	119
Örebro kommun	64	49	14	12	69	54
Karlshamns kommun	67	65	8	40	*	195
Halmstads kommun	68	37	*	144	*	*
Strängnäs kommun	69	42	21	16	21	140
Bodens kommun	69	*	56	22	42	65
Vänersborgs kommun	69	47	127	86	*	65
Arvika kommun	69	70	29	58	109	*
Marks kommun	69	147	143	27	129	32
Hjo kommun	69	24	*	163	*	*
Haninge kommun	69	53	43	50	*	119
Hagfors kommun	76	65	178	158	152	173
Älvkarleby kommun	77	*	113	175	144	*
Arjeplogs kommun	78	110	51	*	29	138

Kommun	2025	2023	2021	2019	2017	2015
Landskrona kommun	78	*	111	*	*	119
Bengtsfors kommun	78	*	*	*	*	*
Melleruds kommun	78	*	*	*	*	*
Töreboda kommun	78	87	93	33	80	118
Värmdö kommun	83	93	113	*	*	108
Båstads kommun	84	*	*	*	*	*
Härbyda kommun	84	*	46	84	27	154
Burlövs kommun	84	144	180	*	*	157
Askersunds kommun	87	147	143	129	123	149
Dals-Eds kommun	87	*	*	*	*	*
Solna stad	87	28	*	3	58	108
Piteå kommun	87	144	70	163	69	82
Upplands Väsby kom-mun	91	14	*	*	*	98
Mörbylånga kommun	92	*	37	*	*	*
Bräcke kommun	92	121	*	*	*	*
Ulricehamns kommun	92	115	*	84	132	*
Karlskoga kommun	95	49	154	*	51	172
Norbergs kommun	96	130	163	96	107	198
Kramfors kommun	96	122	*	28	*	*
Gävle kommun	96	*	16	*	18	46
Ljusdals kommun	99	79	85	129	58	98
Storfors kommun	100	78	120	149	*	157
Markaryds kommun	100	97	93	*	120	98
Timrå kommun	100	87	135	*	132	140
Gnosjö kommun	103	*	140	171	*	98
Östra Göinge kommun	104	*	*	*	*	*
Svedala kommun	104	159	165	129	50	187
Nässjö kommun	104	*	*	*	*	*
Östersunds kommun	104	55	*	40	95	46
Falköpings kommun	104	47	33	15	21	8
Grums kommun	109	110	57	33	31	59
Tidaholms kommun	109	*	103	67	*	140
Vårgårda kommun	111	105	62	40	*	*
Kristinehamns kom-mun	111	139	85	33	3	17
Knivsta kommun	113	*	*	*	*	*
Älmhults kommun	113	105	*	*	*	130
Lessebo kommun	113	*	187	123	85	113
Karlsborgs kommun	113	*	*	*	*	*
Ronneby kommun	117	37	167	37	2	1
Eksjö kommun	117	63	*	142	*	*
Rättviks kommun	117	*	*	*	*	*
Leksands kommun	117	*	96	110	54	*

Kommun	2025	2023	2021	2019	2017	2015
Strömstads kommun	117	*	113	74	77	182
Hedemora kommun	122	84	183	*	*	167
Mullsjö kommun	122	144	88	*	*	87
Bollebygds kommun	122	*	174	*	139	*
Överkalix kommun	122	*	180	*	*	*
Vaxholms stad	122	155	179	*	116	*
Öckerö kommun	122	*	*	*	*	*
Lomma kommun	122	*	135	*	136	176
Mora kommun	129	97	70	113	38	176
Åsele kommun	129	97	133	96	97	*
Örkelljunga kommun	129	*	*	*	*	*
Ödeshögs kommun	129	142	113	120	*	*
Sundsvalls kommun	133	*	*	*	*	*
Hällefors kommun	133	*	*	*	*	*
Nybro kommun	133	*	127	*	*	42
Växjö kommun	133	3	*	12	3	2
Robertsfors kommun	133	*	170	139	100	*
Filipstads kommun	133	134	120	86	72	128
Helsingborgs stad	133	*	*	*	*	*
Partille kommun	140	97	*	40	42	59
Eda kommun	141	*	*	*	*	*
Borgholms kommun	141	*	*	*	*	*
Munkfors kommun	141	84	51	*	*	*
Kinda kommun	141	122	*	*	109	*
Strömsunds kommun	141	*	120	*	97	*
Sätters kommun	141	115	156	77	42	34
Vetlanda kommun	141	139	103	*	109	140
Flens kommun	141	*	127	16	55	69
Ovanåkers kommun	141	*	147	92	*	*
Nora kommun	150	*	*	*	*	*
Sölvesborgs kommun	151	93	11	16	159	168
Värnamo kommun	151	*	103	*	*	87
Essunga kommun	153	*	*	*	*	*
Upplands-Bro kom-mun	153	105	95	123	116	*
Vindelns kommun	155	126	127	*	*	*
Kävlinge kommun	155	*	*	*	*	*
Mönsterås kommun	155	126	149	*	*	176
Ängelholms kommun	158	*	57	96	*	*
Sävsjö kommun	158	150	57	*	80	*
Orsa kommun	160	87	100	110	51	191
Vansbro kommun	161	*	103	176	*	74
Ekerö kommun	161	*	103	144	*	181

Kommun	2025	2023	2021	2019	2017	2015
Tranemo kommun	161	*	*	*	*	*
Fagersta kommun	161	159	62	50	93	54
Olofströms kommun	161	22	162	40	*	98
Höörs kommun	166	156	*	*	123	*
Nordmalings kommun	167	126	88	171	*	126
Salems kommun	167	32	80	20	80	149
Älvsbyns kommun	169	147	103	165	*	*
Bjurholms kommun	170	*	180	*	80	*
Svalövs kommun	170	*	*	*	*	*
Mariestads kommun	170	134	*	*	154	95
Högsby kommun	173	139	*	*	*	*
Simrishamns kommun	173	142	70	50	*	34
Bjuvs kommun	175	*	*	*	*	*
Ydre kommun	176	*	16	*	*	196
Åtvidabergs kommun	177	165	183	*	*	108
Bromölla kommun	177	161	143	*	*	113
Sotenäs kommun	179	*	*	*	*	*
Boxholms kommun	180	*	*	*	*	*

Metod för rangordning

Kommunernas svar har poängsatts och därefter rangordnats. En kommun som har fått höga poäng behöver inte vara en kommun som i alla avseenden har ett utvecklat arbete med kvinnofrid. På samma sätt kan en kommun som fått låga poäng i flera avseenden goda insatser inom området. Poängen fungerar dock som en indikator på i vilken utsträckning en kommun använder sig av olika styrmedel, policys och insatser för att motverka mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer.

Kommuner som svarat på färre än tolv frågor har tagits bort ur rangordningen, men deras svar ingår i redovisningen på respektive fråga i rapporten. Maxpoäng på ett enskilt svarsalternativ är fyra poäng. Minimipoäng på respektive fråga är noll poäng, och de kommuner som inte svarat på frågan har också fått noll poäng. De kommuner som svarat på alla 32 poänggivande delfrågor får sin totala poäng dividerad med 32. De kommuner som har uppgett att de inte har någon kvinnofridssamordnare och därmed inte kan svara på den uppföljande frågan om samordnarens placering i organisationen har fått sina poäng dividerade med 31.

Jämfört med undersökningen 2023 har frågan om på vilka sätt kommunen erbjuder skyddat boende förändrats och tagits bort i rankingen. I stället har en ny fråga lagts till. Den handlar om ifall kommunerna erbjuder åtgärder för att motivera våldsutsatta kvinnor till stödinsatser.

Poänggrundande frågor

1. Vilka av följande funktioner har kommunen inom området mäns våld mot kvinnor/våld i nära relationer?

Kvinnofridsteam 2p

Projektanställd kvinnofridssamordnare (arbetar i första hand övergripande) 2p

Tillsvidareanställd kvinnofridssamordnare (arbetar i första hand övergripande) 3p

Kvinnofridshandläggare (arbetar i första hand med enskilda ärenden) 1p

2. På vilken nivå inom kommunen är kvinnofridssamordnaren placerad?

Kommunövergripande nivå 4p

Förvaltningsnivå (Socialförvaltning eller motsvarande) 2p

Enhetsnivå 1p

3. Vad av följande gäller för kommunens arbete med mäns våld mot kvinnor/våld i nära relationer?

Det finns mätbara mål för arbetet 2p

Det finns en politiskt beslutad handlingsplan eller motsvarande 1p

Det finns öronmärkta medel avsatta för kommunens eget arbete 2p

Intern utvärdering av kommunens arbete inom området har gjorts under de senaste två åren för att utveckla verksamheten 2 p

4. Finns skriftliga överenskommelser mellan socialnämnden och lokal eller närallgiggande idéburen jour av följande typ? Poäng ges för kvinnojour respektive tjej- eller ungdomsjour.

Ja, och finansiering finns inskrivet i överenskommelsen 3p

Ja, överenskommelse finns men finansiering finns INTE inskrivet 1p

Nej, ingen skriftlig överenskommelse finns 0p

5. För hur långa perioder tar kommunen inriktningsbeslut eller motsvarande om finansiering till idéburna kvinnojourer och tjej- eller ungdomsjourer? Poäng ges för kvinnojour respektive tjej- eller ungdomsjour.

Mindre än 1 år 0p

1 år 1p

2 år 3p

3 år eller längre 4p

Kommunen finansierar ingen jour av denna typ 0p

6. Har ni under de senaste två åren, utifrån egna eller andras underlag, analyserat förekomsten av mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer i kommunen?

Ja 2p

Nej 0p

7. Har kommunen beredskap (genom egen eller annans verksamhet) att ge stöd och skydd som beaktar särskilda behov för följande personer?

Kvinnor med funktionsnedsättning 1p

LHBTQ-personer 1p
Kvinnor över 65 år 1p
Kvinnor utan permanent uppehållstillstånd, såsom asylsökande, papperslösa 1p
Personer utsatta för hedersrelaterat våld 1p
Barn som upplevt våld 1p
Kvinnor med missbruk 1p

8. Ger kommunen våldsutsatta vuxna stöd i att få tillgång till permanent bostad?

Ja 3p Nej 0p

9. Har kommunen under de senaste två åren genomfört regelbundna aktiviteter med syfte att förändra attityder och värderingar kring genus och våld?

Ja 3p Nej 0p

10. Genomför kommunen särskilda åtgärder för att motivera förövare till deltagande i beteendeförändrade insatser?

Ja, och en modell används för detta 3p

Ja, men någon modell används inte 2p

Nej 0p

11. Genomför kommunen särskilda åtgärder för att motivera våldsutsatta till deltagande i stödinsatser?

Ja- 3p Nej- 0p

12. Har kommunen en aktuell skriftlig och på ledningsnivå beslutad rutin för att säkra skolgången för barn i skyddat boende?

Ja 3p Nej 0p

13. Under vilka förutsättningar beviljar ni insatser till barn under 18 år som upplevt våld mot närstående och som har två vårdnadshavare?

Insats ges endast om båda vårdnadshavarna godkänner 0p

Insats ges även om bara en vårdnadshavarna godkänner 2p

14. Har kommunen en vägledning eller motsvarande för att rutinmässigt ställa frågor om våld inom socialtjänstens verksamheter?

Ja 3p Nej 0p

15. Säkerställer kommunen att alla medarbetare på socialtjänsten har grundläggande kunskaper om mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer?

Ja 3p Nej 0p

16. Har handläggare som utreder behov hos våldsutsatta vuxna och barn som upplevt våld och förövare gått fördjupande utbildningar om mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer?

Ja, samtliga handläggare 3p

Ja, men inte alla handläggare 2p

Nej 0p

17. Har socialchef eller motsvarande gått utbildning kring mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer?

Ja, fördjupad utbildning 3p

Ja, grundläggande utbildning 2p

Checklista

1. Kommunens funktioner inom området

- ☐ Kommunen har en tillsvidareanställd kvinnofridssamordnare som arbetar övergripande.
- ☐ Kommunen har ett kvinnofridsteam.
- ☐ Kommunen har en projektanställd kvinnofridssamordnare som arbetar övergripande.
- ☐ Kommunen har en kvinnofridshandläggare som arbetar med enskilda ärenden.

2. Nivå på kvinnofridssamordnarens placering

- ☐ Kvinnofridssamordnaren är placerad på kommunövergripande nivå.
- ☐ Kvinnofridssamordnaren är placerad på förvaltningsnivå (exempelvis socialförvaltningen).
- ☐ Kvinnofridssamordnaren är placerad på enhetsnivå.

3. Struktur och styrning av arbetet

- ☐ Kommunen har mätbara mål för arbetet mot mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer.
- ☐ Kommunen har en politiskt beslutad handlingsplan eller motsvarande.
- ☐ Kommunen har avsatt öronmärkta medel för arbetet inom området.
- ☐ Kommunen har under de senaste två åren genomfört en intern utvärdering för att utveckla arbetet inom området.

4. Samverkan med idéburen jourverksamhet

Avseende kvinnojour:

- ☐ Skriftlig överenskommelse finns, med finansiering inskriven.
- ☐ Skriftlig överenskommelse finns, men finansiering är inte inskriven.

Avseende tjej- eller ungdomsjour:

- ☐ Skriftlig överenskommelse finns, med finansiering inskriven.
- ☐ Skriftlig överenskommelse finns, men finansiering är inte inskriven.

5. Längd på finansieringsbeslut till jourer

För kvinnojour:

- ☐ Finansiering beslutas för tre år eller längre.
- ☐ Finansiering beslutas för två år.
- ☐ Finansiering beslutas för ett år.
- ☐ Finansiering beslutas för mindre än ett år.

För tjej- eller ungdomsjour:

- ☐ Finansiering beslutas för tre år eller längre.
- ☐ Finansiering beslutas för två år.
- ☐ Finansiering beslutas för ett år.
- ☐ Finansiering beslutas för mindre än ett år.

6. Analys av våldsförekomst

- ☐ Kommunen har analyserat förekomsten av mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer de senaste två åren.

7. Stöd till särskilt utsatta grupper

Kommunen har beredskap att ge stöd/skydd till:

- ☐ Kvinnor med funktionsnedsättning
- ☐ LHBTQ-personer
- ☐ Kvinnor över 65 år
- ☐ Kvinnor utan permanent uppehållstillstånd (t.ex. asylsökande eller papperslösa)
- ☐ Personer utsatta för hedersrelaterat våld
- ☐ Barn som upplevt våld
- ☐ Kvinnor med missbruk

8. Tillgång till permanent bostad

☐ Kommunen ger våldsutsatta vuxna stöd i att få tillgång till permanent bostad enligt fastställd rutin.

9. Attitydförändrande aktiviteter

☐ Kommunen har genomfört regelbundna aktiviteter de senaste två åren för att förändra attityder kring genus och våld.

10. Åtgärder riktade till förövare

- ☐ Kommunen använder en särskild modell för att motivera förövare till beteendeförändring.
- ☐ Kommunen genomför sådana åtgärder utan att använda en specifik modell.

11. Åtgärder riktade till våldsutsatta

☐ Kommunen genomför särskilda åtgärder för att motivera våldsutsatta till att delta i stödinsatser.

12. Rutin för skolgång vid skyddat boende

- ☐ Kommunen har en ledningsbeslutad och aktuell rutin för att säkra skolgång för barn i skyddat boende.
- ☐ Kommunen har en liknande rutin för barn i förskola.

13. Insatser till barn med två vårdnadshavare

☐ Kommunen beviljar insatser även om endast en vårdnadshavare godkänner.

14. Rutiner för att ställa frågor om våld

☐ Kommunen har vägledning eller rutin för att systematiskt ställa frågor om våld inom socialtjänstens verksamheter.

15. Grundläggande kunskap hos personalen

☐ Kommunen säkerställer att alla medarbetare inom socialtjänsten har grundläggande kunskaper om mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer.

16. Fördjupad utbildning för handläggare

- ☐ Alla relevanta handläggare har genomgått fördjupad utbildning inom området.
- ☐ Vissa handläggare har genomgått fördjupad utbildning.

17. Utbildning av ledning

- ☐ Socialchef eller motsvarande har genomgått fördjupad utbildning.
- ☐ Socialchef eller motsvarande har genomgått grundläggande utbildning.

Manifest

Sverige är ett av världens minst ojämställda länder.

Ändå är mäns våld mot kvinnor ett av våra största samhällsproblem. Tusentals kvinnor och barn söker skydd på landets kvinnojourer varje år. Varje dag sker runt 100 våldtäkter. Vart tionde barn tvingas uppleva pappas våld mot mamma. Över hela världen är mäns våld ett hinder för kvinnor och barns mänskliga rättigheter.

Unizons medlemmar stöttar, skyddar, förebygger och påverkar. Jourerna kämpar för kvinnors och barns rättigheter varje dag. Allt utifrån en kunskap om våld, genus och makt.

Vi som arbetar med våldets konsekvenser ser möjligheterna att förebygga. Vi tror på att bryta kopplingen mellan manlighet och våld. Vi vill se en värld där varje individ får växa upp fri från stereotypa föreställningar om kön. Vi vet att arbetet mot mäns våld mot kvinnor går hand i hand med arbetet för jämställdhet.

Vi tror på att vända på perspektiven, kliva in på nya arenor och synliggöra att mäns våld mot kvinnor inte är en isolerad fråga. Överallt i samhället finns anhöriga, kollegor, chefer, ideellt aktiva, politiker och många fler med makt att göra skillnad. Alla vinner på ett jämställt samhälle fritt från våld, och alla behövs i arbetet för att uppnå det. Unizon utmanar var och en att börja med sig själv och sitt närmaste sammanhang.

Unizon samlar kvinnojourer, tjejjourer, ungdomsjourer och jourer mot sexuella övergrepp. Medlemmarna är förbundets förankring i verkligheten och i vardagen. Genom att vara en unison röst för jourerna kan vi hjälpa våldsutsatta kvinnor och barn att bli hörda. Tillsammans skapar vi **ett jämställt samhälle fritt från våld.**

I Kvinnofridsbarometern 2025 undersöker Unizon för sjätte gången kommunernas arbete mot mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer.

Vår förhoppning är att Kvinnofridsbarometern ska vara till hjälp för att synliggöra förbättringsområden och goda exempel för att kommunerna ska uppfylla det nationella målet att mäns våld mot kvinnor ska upphöra.

Använd Kvinnofridsbarometern som en checklista och guide. Tillsammans för ett jämställt samhälle fritt från våld.

Unizon samlar över 140 kvinnojourer, tjejjourer, ungdomsjourer och jourer mot sexuella övergrepp. Tillsammans arbetar vi för ett jämställt samhälle fritt från våld.

www.unizonjourer.se